

Antras Pažangos Vajus

Organizatorių lenktynės

Iš trečio į ketvirtą laipsnį įlpti yra gana status kalnas. Bet juo energiškai viršun kopia vėl broliai J. Aymanas ir Ch. Pikielis, kaip ir pereitame vaju. Brolis Pikielis pareiškė turįs prospektų ir planų pasiekti dar aukštesnio laipsnio negu pereitame vaju. Šiame vaju didesnis skaičius kuopų ir organizatorių įsijudino į darbą. Pereitot savaitę dar septyni prisidėjo prie pasekmingųjų organizatorių skaičiaus, o brolis P. Labanauskas iš Hartford, Conn. pasiekė pirmo laipsnio.

3 LAIPSNIS

Jonas Aymanas 38 kp., Brooklyn, N. Y.
K. Katkevičienė 134 kp., Chicago, Ill.
J. Kaulinas 238 kp., Chicago, Ill.
B. Keblaitienė 352 kp., Detroit, Mich.
C. Pikiel 195 kp., Pittsburgh, Pa.

2 LAIPSNIS

I. Ivoškienė ir E. Karaliūnienė 192 kp., New Kensington, Pa.
V. A. Kerševičius 30 kp., Scranton, Pa.
P. Kučinskas 352 kp., Detroit, Mich.
A. Laurutanas 63 kp., Chicago, Ill.
A. Maliauskas 299 kp., Rumford, Maine
J. Tvaronaitis 207 kp., Manchester, Conn.

1 LAIPSNIS

F. Domash 363 kp., St. Louis, Mo.
P. Labanauskas 124 kp., Hartford, Conn.
S. Masytė 352 kp., Detroit, Mich.
S. Mockus 43 kp., So. Boston, Mass.
P. B. Simanauskas 341 kp., Rhineland, Wis.
M. Stakionis 41 kp., Lawrence, Mass.
J. Survilas 191 kp., E. Cambridge, Mass.
A. Zimkus 142 kp., New Haven, Conn.

DAR NIPASIEKĖ PIRMO LAIPSNIO

(bet greit ketina pasiekti)

J. Andriušis 35 kp., Wilkes Barre, Pa.
O. Aukštakalniene 210 kp., Williamstown, Pa.
P. Balčikonis 50 kp., Binghamton, N. Y.
Marie Bagočius 175 kp., Arlington, Mass.
V. Baranauskas 227 kp., Des Moines, Iowa
J. Baršketis 92 kp., Courtney, Pa.
B. Brazaitis 132 kp., Seitzer, Pa.
P. Brazaitis 359 kp., Dochester, Mass.
J. Brazauskas 14 kp., Cleveland, Ohio
A. Brazauskienė 104 kp., Pittsburgh, Pa.
J. Buchinsky 50 kp., Binghamton, N. Y.
St. Čerauka 136 kp., Cleveland, Ohio
K. Čepulevičius 226 kp., Chicago, Ill.
M. Čepulis 77 kp., Rockford, Ill.
J. Čukauskas 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Mona Čepulis 343 kp., Rockford, Ill.
K. Deveikis 301 kp., Cicero, Ill.
K. Dibulskis 342 kp., Easton, Pa.
M. Domash 214 kp., St. Louis, Mo.
Emma Ernest 371 kp., Cambridge, Mass.
A. Frenzelis 236 kp., Toronto, Ont. Canada
K. Gaskienė 198 kp., Akron, Ohio
E. Gedgaudas 136 kp., Cleveland, Ohio
A. Gerautskas 16 kp., Harrisburg, Ill.
S. Godelauskas 205 kp., Schenectady, N. Y.
E. Grabauskas 164 kp., Frackville, Pa.
V. Grabliauskas 261 kp., Wyoming, Pa.
P. Gribienė 217 kp., Chicago, Ill.
H. Johnson 232 kp., Thomas, W. Virginia
A. Juškaitis 165 kp., Vandergrift, Pa.
S. Karščiūnė 86 kp., Pittsburgh, Pa.
J. Kasputis 212 kp., Kenosha, Wis.
A. Kaulakis 31 kp., Auburn, Maine
A. Kaunas 290 kp., St. Clair, Pa.
M. F. Kesler 53 kp., Chelsea, Mass.
M. Kemzura 17 kp., Montello, Mass.
J. Kibartas 352 kp., Detroit, Mich.
J. Kluchinskas 164 kp., Frackville, Pa.
V. Kreivėnas 311 kp., W. Frankfort, Ill.
J. Kreipavičius 54 kp., McAdoo, Pa.
A. Kriauciūlis 318 kp., Worcester, Mass.
J. Krukonis 188 kp., Boston, Mass.
S. Kučinskas 173 kp., Lowell, Mass.
K. Kulikauskas 235 kp., Albany, N. Y.
M. Kvaratijus 142 kp., New Haven, Conn.
P. Leimonas 200 kp., Detroit, Mich.
A. Levonas 13 kp., Minersville, Pa.
Ona Lukas 64 kp., Baltimore, Md.
K. Marčienė 134 kp., Chicago, Ill.
Jane V. Martin 176 kp., Neponset, Mass.
O. Mačiulis 262 kp., Waukegan, Ill.
O. Marcinkėvičienė 376 kp., Bristol, Conn.
J. Maskelis 352 kp., Detroit, Mich.
A. Matulavič 216 kp., Erie, Pa.
A. Medway 3 kp., Elizabeth, N. J.

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

SUOMIAI DAR GERAI LAIKOSI PRIEŠ RUSUS

Ar karas plės?

Praeitą savaitę Europoje kilo šie klausimai: 1) Ar vokiečių-sąjungiečių ir rusų-suomių karas susimes į vieną karą? 2) Ar į tą karą bus įtrauktos dabar nekariaujančios valstybės?

1) SUOMIJOJE

Vasario 23 dieną sukako 22 metai nuo susiorganizavimo Sovietų Rusijos kariuomenės. Tos kariuomenės pirmuoju organizatoriu buvo Leonas Trockis, kuris dabar gyvena Meksikoje išbėgęs iš Rusijos. Buvo kalbų, kad iš Maskvos pusės buvęs noras iki vasario 23 dienos Suomiją užkariauti ir suteikti Stalinui gerą dovaną. Bet taip neatsitiko. Sukakties laiku Stalinas buvo atvykęs į Leningradą, kur atsižymėjusius karo lauke apdovanojo visokiais medaliais. Jis gal tikėjosi, kad tą dieną rusai jau bus suomių mieste Viborg, kurį rusai dabar įkyliai puola. Bet rusai ir to miesto dar nepasiekė.

Rusų veržimasis link Viborgo eina. Tą puolimą jie smarkiai pradėjo pradžioje šio mėnesio. Jie paėmė nemažą tvirtovių pirmose eilėse Mannerheim fortifikacijų. Bet nepaėmė dar antraeilių ir trečiaieilių. Suomiai praeitą savaitę eilėbė rusų ėjimą sulaukė. Taipgi paskelbė, kad laike šio puolimo rusai netekę apie 70,000 savo karių užmuštais ir sužeistais. Tačiau suomiai prisi-pažino, kad pasitraukę iš Koivisto srities. Tai Suomijos pajurio fortifikacijų dalis.

Suomiams truksta žmonių

Suomiai pasitraukę į gilumą Mannerheim fortifikacijų laikosi. Bet jiems jau pradeda stokuoti žmoniai. Jie pašaukė į tarnybą rezervus nuo 45 iki 46 metų amžiaus. Tai jau gal paskutiniai rezervai, ir iš viso suomių kariuomenėje yra tik apie 400,000 karių. Prie to, neatlaidus rusų puolimas, suomių neskaitytiną armiją jau pailsino. Suomiai kariauja pa-

siryzusiai už savo likimą. Kariaudami šaukiasi pagalbos iš svetur. Bet per daug jos negauna. Ypač pagalbos žmonėms, nes sakoma, kad iki šiol Suomijoje esą nedaugiau 8,000 švedų ir kitų liuosnorių, kurie padeda nuo rusų gintis. Karo medžiagos suomiams pasista iš Francijos ir Anglijos. Esą Suomija iš sąjungiečių gavus 114 lėktuvų, 100 kul-kosvaizdžių, 150 prieštankinių kanuolių, 50,000 granatų, ke-turias tankas, 30 sunkiųjų karo lauko kanuolių ir šiaip visokios amunicijos. Iš Šv. Valtstijų suomiai gauna \$20,000,000 kredito paskolą.

Praeitą savaitę Anglijos mi-nisteris Chamberlain pagyrė suomių "karžygišką kariavi-mą". O buvęs Anglijos sekre-torius Hore-Belisha pasakė, kad sąjungiečiams dabar lai-kas imtis ginklo prieš Rusi-ją. Tai tokia pagalba suo-miams, kurie kariauja už savo žuti-butį. Kitokios ir geresnės pagalbos jie iš niekur dar ne-gavo.

2) SKANDINAVIJOJE

Švedijos karalius Gustaf yra jau 82 metų amžiaus. Lai-ke jo karaliavimo nuo 1907 metų, Europoje įvyko keli ka-rai. Jis yra taikus žmogus ir todėl visuomet stengėsi ir da-bar stengiasi Švedijos neįvėlti į karą. Bet šiame kare kaip švedams, taip ir visai Skandi-navijai sunku laikytis neįsivė-lus. Sąjungiečių blokada lenkia skandinavų jurininkystei. Vokiečių antiblokada neša skandinavų laivus į ju-rų dugną. Nuo pat pradžios karo Skandinavų valstybės jau neteko 107 laivų, 226,348 tonų talpos.

Skandinavų valstybių konferencija

I Švedijos ir Norvegijos pa-šonę veržiasi rusai per Suo-miją. Tų pačių švedų-norvegų ir danų pašonėje jurų vande-nis raizgo vokiečių ir sąjungie-čių karo laivai. Skandinavų valstybės dabar randasi kaip tarp kujo ir priekalo. O Skan-dinavai reikalingi abiem pu-sėms: vokiečiai gauna iš Šve-dijos geležies rudos. Taipgi per Murmansko uostą gauna iš Rusijos karo medžiagos. Są-jungiečiai norėtų nukirsti tą kelią iš Rusijos. Norėtų, kad vokiečiai negautų geležies iš Švedijos.

Anglija jau tiek įsitrausino, kad praeitą savaitę Norvegi-jos vandenys sužalojo vokie-čių "belaisvių" laivą Altmark, iš kurio išliuosavo kelis šim-tus anglų jureivių, kurių di-džiūmą buvo paėmęs nesena-i nuskandintas vokiečių karo laivas Admiral Graf Spee. Tuo Anglija sulaužė Norvegi-jos neutralumą, nes ji įsiver-žė į neutralės valstybės van-denis. Del to Norvegija pro-testavo. Bet Anglija pasiteisi-na turėjusi teisę tą vokiečių laivą pulti neutrališkuose van-denyse, nes vokiečiai pirmiau sulaužė neutralitetą, laikyda-mi savo ginkluotą laivą su be-laisviais svetimos žemės van-denyse. Praeitą savaitę taipgi buvo žinių, kad sąjungiečių laivai išsiriškiavę pašonėje ru-sų uosto Murmansko. O čia suomiai vis be paliovos šaukia-si į švediją, kad ji suteiktų jai pagalbą rusų gintis. Švedi-jos karalius atsakao suo-

miams pagelbėti. Bet liaudy kyla obalsiai dabar išeiti prieš rusus, nes vėliau gali prisiei-ti vieniems su jais kariauti.

Suėmus visa tai kruvon, Skandinavų valstybės susitarė susirinkti į konferenciją ir vi-sus tuos reikalus apsvarstyti. Konferencija įvyko vasario 25 d., Danijos sostinėje Kopen-hagen. Joje dalyvavo Danijos, Norvegijos ir Švedijos minis-teriai pirmininkai. Konferenci-ja tęsėsi tik tris valandas ir pusę ir joje padaryta sekanti nutarimai:

- 1) Šios trys Skandinavų valstybės veiks bendrai, vie-na kitai gelbėdamos turint kokius nors reikalus su ka-riaujančiomis valstybėmis.
- 2) Stipriai priešintis bent kuriai valstybei dėl lauzymo šių valstybių neutraliteto.
- 3) Jos reikalauja, kad ka-riaujančios valstybės res-pektuotų Skandinavų vals-tybių neutralitetą.
- 4) Jos reikalauja atlygini-mo už padarytus joms nuos-tolius laike karo.
- 5) Jos reikalauja iš ka-riaujančių neliečiamybės jų laivininkystei ir taipgi rei-kalaus atlyginimo už nus-kandintus laivus ir žmones.
- 6) Jos mielai sutinka tar-pininkauti kariaujančioms valstybėms susitaikyti ir palaikyti pastovią taiką.

Kaslink Suomijos, tai kon-ferencijos dalyviai jai tik pa-siuntė pasveikinimą, jokios pagalbos nepažadėję. Tokį pat pasveikinimą pasiuntė ir Is-landijai.

3) BALKANUOSE

Rumanija bruzda. Pilni traukiniai kareivių ir karo medžiagos paskubomis traukia į strategijos punktus. Iš sve-timų valstybių karo metų ru-munai važiuoja namo. Rumanijos 20,000,000 gy-ventojų iki šiol pergyvena svetimo priešo užpuolimo bai-mę. Jie bijo rusų, kad neuž-pultų ir neatsimtų Besarabi-jos, kuri po Pasaulinio Karo atplėšta nuo Rusijos ir pri-jungta prie Rumanijos. Jie taipgi bijo ir vokiečių puoli-mo. Del rusų baimė kiek at-slugo, nes jie dabar turi pil-nas rankas su suomiiais. Bet didesnė baimė jaučiama iš vo-kiečių pusės.

O ko vokiečiai iš rumunų nori? Tai žaliavos, javų ir ypatingai aliejaus, kuris rei-kalingas kariavimui su sąjun-giečiais. Šalia seniau padary-tos sutarties, Rumanija turė-jų Vokietijai pristatyti 1,680,000 tonų aliejaus. Bet trans-portacijai pablogėjus, pristato kur kas mažiau. Prie to, sa-nuskandintas vokiečių karo laivas Admiral Graf Spee. Tuo Anglija sulaužė Norvegi-jos neutralumą, nes ji įsiver-žė į neutralės valstybės van-denis. Del to Norvegija pro-testavo. Bet Anglija pasiteisi-na turėjusi teisę tą vokiečių laivą pulti neutrališkuose van-denyse, nes vokiečiai pirmiau sulaužė neutralitetą, laikyda-mi savo ginkluotą laivą su be-laisviais svetimos žemės van-denyse. Praeitą savaitę taipgi buvo žinių, kad sąjungiečių laivai išsiriškiavę pašonėje ru-sų uosto Murmansko. O čia suomiai vis be paliovos šaukia-si į švediją, kad ji suteiktų jai pagalbą rusų gintis. Švedi-jos karalius atsakao suo-

Šitai esant, Rumanija pa-juto, kad ir Vokietija ją gali pradėti spausti. Todel kara-lius Karolis pamatė reikalo buti prisirengusių gintis. Ka-ro vyriausybė pašaukė rezervus. O reikalinga karui me-džiaga visiškai sulaukta eks-portuoti: geležis, plienas, va-ris, vilnos, medvilnė, oda ir chemikalai.

Bet jei vokiečiai užkabintų Rumaniją, tai jos pusėje stotų Francija, Anglija ir Turkija. Praeitą savaitę turkų spauda pareiškė: "Turkija stos ka-riauti tą pačią dieną, kurią svetima valstybė pradės žy-giuoti į Balkanus". Artimuose Rytuose tuo tarpu koncent-ruojama didelė sąjungiečių kariuomenė kaip priedas prie turkų 350,000 kariuomenės. Su turkų vyriausia karo vy-riausybę posėdžiauja sąjungie-čių aukšti generolai. Ekspor-tas iš Turkijos žymiai sulai-kytas.

Taigi, Vokietija išrodo tik-rasis Balkanų priesas. Bet ne-maža rusų kariškio judėjimo matėsi Kaukazijoje. Juodosio-se jurose buvo dideli rusų ka-ro laivyno manevrai. Taipgi Rusija atšaukė visus savo tek-nikus iš Turkijos. Iš to maty-ti, kad jei vokiečiai pultų Bal-kanus, tai jiems rusai padė-tų. Bet kas iš visa to išeis — greičiausia teks šį pavasarį pamatyti.

Amerika

Demokratai pavelina Rooseveltui kandidatuoti

Artinantis didžiųjų partijų konvencijai ir prezidento rin-kimams, politikieriai pradeda visai nemiegoti. Juos mat la-bai nervina prez. Roosevelto užsispyrimas nesakyti, ką jis darys su trečiu terminu: kan-didatuoti, ar ne kandidatuoti. Negalėdami sužinoti, demo-kratų partijos vadai jau "nu-sileidę" tiek, kad: 1) Roose-veltas gali perstatyti tokį kandidatą, kokį jis nori. Tačiau del šių "sąlygų" prez. Rooseveltas irgi dar nieko ne-pasakė. O jei pasakytų, tai turėtų pareikšti, ką jis mano daryti.

Griuvo Louisiana valstijos diktatura

Louisiana valstijoje vyrauja tik viena politinė demokratų partija. Bet prieš dvylika me-tų ji suskilo į dvi frakcijas. Po to Huey Long'o vadovau-jama frakcija įsigyveno, gy-ventojų valia buvo paneigta ir įsigalėjo diktatura. Keli me-tai atgal Huey Long nukudy-tas. Po to jo vietą užėmė jo brolis Earl K. Long, kuris buvo išrinktas gubernatorium. Paskutiniaisiais metais žymiai sustiprėjo kita demokratiškau nusiteikusi frakcija, kuria va-dovavo Sam H. Jones, prad-žęs vaju prieš diktaturą. Vasa-rio 20 d. Louisiana valstijo-jos įvyko primery gubernato-riaus rinkimai. Laimėjo Jone-s. Balandžio mėnesį įvyks tikrieji rinkimai. Bet kadangi valstijoje gyvuoja tik dvi de-mokratų partijos frakcijos, tai nėra kalbos, kad Jones bus išrinktas gubernatorium ir gyvavusiai iki šiol diktaturai toje valstijoje sprandas bus pilnai nusuktas.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
K. JURGELIONIS,
Editor
DR. M. J. VINIKAS,
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
387 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išd.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. J. S. STANESLOW, dr. kvot.,
85 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

B. MOCKUS, išd. glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUŠ, išd. glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

K. PIKIELIS,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA Stovio, Skundų ir
Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

P. B. BALČIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.

ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. VAIDYLA,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.

J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

V. J. KOLICIENĖ,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. PAUKSTIENĖ,
2030 Fell Street,
San Francisco, Cal.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonald St.,
Brooklyn, N. Y.

O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

V. BUKŠNAITIS,
104-40 — 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.

K. POCIUS,
12048 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio

Apie prezidento ir izdininko vietas

SUSIVENIJIMO narius vis daugiau randa pritarimo tas sumanymas, kad bent trys Pildomosios Tarybos nariai dirbtų už algą pilną laiką Susivenijimo centre, ir žinoma jokių pašalinių biznių neturėtų.

Tas sumanymas nėra naujas, nes jau senai panašūs įnešimai buvo atsiunčiami iš kuopų seimams. Jis gal jau būtų buvęs senai įvykintas, jeigu ne ta aplinkybė, kad kandidatais į izdininko ir prezidento vietas mūsų srovės statė tokius žmones, kurie turėjo pastovius darbus ir savo darbų dėl Susivenijimo nenorėjo mesti. Ar dabartiniai kandidatai į tas vietas sutiktų mesti savo darbus ir pereiti į Susivenijimą dirbti pilną laiką, tai yra klausimas. Klausimas taipgi yra ar ateity kas nors sutiks mesti savo kadir menkesnį darbą, jeigu jam nebus užtikrinta, kad darbą Susivenijime jis turės ilgiau negu per du metus. Į tą žinoma galima atsakyti, kad taip, nes tai nuo pačių viršininkų priklausys, kaip ir kiekvienam kitame darbe. Jeigu jie pasirodys geri ir naudingi organizacijai, tai kodėl gi ne: nariai galės juos išrinkti pakartotinai. Tą užtikrina ir Susivenijimo paprotis per paskutinius 30 metų. Per tuos visus metus Susivenijime neatšimainė daugiau kaip trys prezidentai ir trys izdininkai, kaip ir trys sekretoriai. Todel galima sakyti, kad išrinktieji prezidentas ir izdininkas, dirbdami tik Susivenijimui už algą, gali neabejoti, kad jie savo darbuose ir tuomet pasiliks, kol tik dirbs su nauda organizacijai.

Reikalas turėti prezidentą ir izdininką, jeigu ne daugiau Tarybos narių, kaip nuolatinis darbininkas Centro ofise, dabar yra pasidaręs daug didesnis negu buvo pirma. Nes dabar Susivenijimas turi tris ofisus: Centro ofisą, kurį valdo sekretorius, o taipgi izdininko ofisą ir prezidento ofisą. Darbai, kurie yra atliekami izdininko ir prezidento ofisuose, yra tik pakartojimas to, kas daroma Centro ofise. Ir tai yra nereikalingas dalykas. Knygos yra vedamos Centro ofice ir tokios pat knygos tik kitiškai yra vedamos izdininko ofise. Prezidentas irgi turi savo knygvedystę. Apie knygvedystę tarp tų trijų ofisų turi eiti nuolatinis susižinojimas, siuntinėjimas iš rankų į rankas dokumentų, orderių, čekių, gaisinant daugelio darbininkų laiką ir leidžiant pinigų. Tik vien tai ne-

reikalingai knygvedystei tarp trijų žmonių, gyvenančių trijuose Amerikos kraštuose reikia daugiau kaip trijų ofiso darbininkų pilno laiko. Tai jau su virš trys tukstančiai dolerių iš lėšų fondo į šalį. Beto prezidentas ir izdininkas algomis ir už išlaidas jau dabar gauna daugiau kaip \$4000 į metus. Prie to reikia dar pridėti išlaidas už telegramas ir telefonus susižinojimui ir pasikalbėjimui tarp Chicago, Bostono ir New Yorko, kam irgi yra išleidžiama arti tukstančio dolerių į metus. Išlaidų pasidaro apie \$9000 į metus. Negaila būtų tų išlaidų, jeigu tai būtų išlaidos reikalingam dalykui. Bet tai yra bergždžios išlaidos, kurios pasidaro tik todėl, kad turime netiksliai, kensmingą Susivenijimo bižniui tvarką su išmėtytais trim atskirais ofisais, duplikuojančiais ir triplikuojančiais darbą.

Kuomet Susivenijimo izdininkas ir prezidentas dirbs Susivenijimo ofise, jie nesėdės čia sudėję rankų, jie atliks naudingą darbą. Prezidentas turės rupintis Susivenijimo auginimu. Vėsti pažangos vėjus turėtų būti prezidento darbas. Priimti kuopų mokesčius ir išmokėti pašalpas turėtų būti izdininko darbas. Kada dirbs Susivenijimo Centre keturi viršininkai, prezidentas, sekretorius, izdininkas ir redaktorius, bus taipgi daug lengviau palaikyti Susivenijime gyvumą ir aprūpinti šimtus kuopų pageidavimų, kuriuos dabar tenka aprūpinti tik sekretoriui su redaktoriu, ir del stokos laiko aprūpinti kaip reikia yra nimanoma.

Kuo greičiau ta reforma bus padaryta, tuo geriau. Reikėtų ją padaryti nuo sekamo seimo. Tikintis kad taip bus padaryta, kandidatai į izdininkus ir prezidentus turėtų būti pasirengę mesti savo darbus ir eiti į Susivenijimą dirbti už algą.

Atidėlioti tokį dalyką ilgiau nebegalima. Jau jis buvo atidėliotas per daug ilgai. O dabar nuo to jau skaudu darosi Susivenijimui. Todel Susivenijimui nebegalima taikytis prie asmeninių kandidatų žmonių interesų. Reikia pagalios, kad išrenkamieji viršininkai prisitaikytų prie Susivenijimo interesų. Su senoviška tvarka Susivenijimas niekad negalės pasiekti to organizacinio gyvumo, kurio reikia jo auginimui ir jo išlikimui.

Reikalavimai kandidatams į SLA viršininkus

RENKANT Pildomąją Tarybą Susivenijimo nariams dabar reikia pasiulytiems kandidatams, kaip seniems taip ir naujiems, pastatyti butniausius reikalavimus, ir žiūrėti ar jie jiems atsako.

Jeigu yra toks kandidatas, kuriam reikia aukštos vietos Susivenijimo valdyboj asmeniniam pasikėlimui ir garbė, tai toks netinka į Susivenijimo viršininkus.

Jeigu yra kandidatas, kurs per Susivenijimą nori lipti prie savo asmeninių tikslų, tai toks netinka į Susivenijimo viršininkus.

Jeigu yra toks kandidatas, kurs aukštą vietą Susivenijime nori išnaudoti savo politikiškiems tikslams ir pasigyrimui prieš amerikonus politikierius, kad jis valdo penkioliką tukstančių lietuvių, tai toks netinga būti Susivenijimo viršininku.

Jeigu yra toks kandidatas, kurs ieško vietos Susivenijimo valdyboj pagerinimui savo biznio, tai toks netinka į Susivenijimo viršininkus.

Jeigu yra toks kandidatas, kuriam reikalingas yra pasigyrimas, kad jis valdo du milijonų dolerių, tai toks netinka būti Susivenijimo viršininku.

Jeigu yra toks kandidatas, kurs ieško vietos Susivenijimo valdyboj, kad ga-

timam viešpačiui slapta tarnauja ir jam yra atsidavęs su dušia ir kumu, tai toks negali būti Susivenijimo viršininku, nes jis negali būti ištikimas Susivenijimui.

Jeigu yra tokie kandidatai, kurie girusi pasitarnavę "lietuvių tautai", bet niekad nieko gero nėra nuveikę Susivenijimui, niekad neprirašę naujo nario, niekad nebuvę organizatoriais ar kuopos viršininkais ir niekad netarnavę jokioj Susivenijimo komisijoj, tokie netinka būti Susivenijimo vyriausiais viršininkais, nes Susivenijimui jie yra svetimi ir Susivenijimas jiems yra svetimas.

Jeigu yra tokie kandidatai, kurie rengiasi toliaus spekuliuoti Susivenijimo pinigais sakydami, kad išloš Susivenijimui nepelnytų pinigų, jie netinka į Susivenijimo viršininkus, nes tokie gali greičiausia pralošti Susivenijimo pinigus, ir tokiems vieta yra kazirnikų draugijoj.

Jeigu Susivenijimo nariai norėtų ir galėtų patirti, kurie iš kandidatų turi kurias nors iš čia nurodytų ydų arba palinkimų prie tokių ydų, tai jie žinotų už kurį kandidatą jiems negalima balsuoti, norint išsirinkti geriausią valdybą. Kandidatai čia pasitarnautų nariams, padarydami viešą savo gyvenimo išpažintį, pasakydami ar jie turi kurias nors iš paminėtų ydų ar neturi, arba pažadėdami iš savo ydų išsigydyti.

Bet jeigu yra kandidatų, kurie tų visų diskvalifikuojančių ydų neturi, tai dar ne viskas, kas iš kandidato gali būti reikalaujama. Iš tarpo savo geriausių draugų Susivenijimui reikia pasirinkti į viršininkus tik septynis, kurie turi būti tinkamiausi. Tai turi būti kandidatai, kurie yra pasiryžę tarnauti Susivenijimui, ir tikrai mūsų Susivenijimui, o ne kelioms Susivenijimams ar kelioms draugijoms. Jie turi suprasti tarnavimą Susivenijimui kaip tarnavimą visuose reikaluose, kurie paliečia Susivenijimo gerovę, jo turto saugumą, jo augimą ir laimę, ir kurie paliečia padėtį, gerbuvį, brolišką sugyvenimą ir laimę penkiolikos tukstančių narių. Kiekvienas Susivenijimo viršininkas turi jaustis ir elgtis kaip vyresnis brolis penkiolikai tukstančių brolių ir seserų. Tas reikiška, kad neužtenka izdininkui būti izdininku ir suruoti pinigų, ir daktarui neužtenka būti daktaru ir atimesti porą aplikacijų iš šimto, ir sekretoriui neužtenka tik tvarkos daboti Centro ofiso kambariuose.

Laiškas Tėvynės Redakcijai

PERSKAITĖS Tėvynės No. 3 editorialą "Mūsų savistovybė", buvau tiek sujaudintas jo turiniu, kad priverčiau žmoną sustoti lėkštes plovus ir ateiti paklausti to straipsnio turinio. Abu sutikome, kad tai mūsų sena svajonė, ir jau buvau paėmęs plunksną pasveikinti tamstą už drąsą. Bet radio pranešė, kad senatorius Borah iš Idaho valstijos numirė, na ir sugedo upas.

Dabar, nors pavėluotai, noriu net truputį daugiau pakalbėti ir priminti apie Tėvynės No. 5 tilpusį straipsnį "Dirbkime savo darbą". Tai tikrų tikriausias tekstas mūsų žygiavimui į ateitį čia Amerikoje. Už medžiagą šioms straipsniams, žinoma, kreditas priklausė visiems tiems, kurie gyvenome čia anksčiau; kurie dirbome, ginčijomės, arba net išsirengę virvę traukėme, o velniukštis laikas atėjo nepastebėtai ir nusinešė paskutines mūsų kelnes.

Tamstos prisiminimai iš aukso gadynės, P. Bajoro atsiminimai apie Juozą J. Paukštį, tai istorinė medžiaga, kuri rodo ir kiekiausia žmogaus širdį verčia pertvarkyti kryptį mūsų žygiavimo.

Kaip paminiu, kad tą medžiagą pagamino tų laikų žmonės, kurie nemaža yra jau mirę ir kurių dar vienas-kitas gyvas, bet tamsta esi artistas, kuris, rudens girią piešdamas, moki dažus suderinti ir už tai jums ačiū! Berods tamsta, kaip geras literatiškas technikas, turi ir Tėvynės špaltas praktikavimui. Kiek mano supratimas man daleidžia spręsti, tai mūsų visa spauda objektyviškai nesvarsto dalykų. Jeigu atvirai teisybę kalbi, tai ta spauda išsikabinėja, kad jos tiražą pažeisi, arba bus lygu prie kaltės prisipažinimo. Kas tai matė?!

Aš kai ką pažystu, pažinau, atmenu, ti-

Nei vienam viršininkui neužtenka atlikti tik skiriamas jo ofisui pareigas. Nes tuomet jie būtų tik tie činovininkais, formaliais biurokratais, kurie būtų tinkami Susivenijimui marinti. Ne, kiekvienas viršininkas, pirmiausia atlikęs savo tiesiogines pareigas, turi rūpintis bendrais Susivenijimo reikalais dieną ir naktį ir būti visuomet pagalboje visur, kur tik Susivenijimo gerovė reikalauja. Nes tik tuomet Susivenijimo gyvenimas bus darnus, gražus, ir tik tuomet Susivenijimas galės augti.

Gal but, kad tokie reikalavimai iš viršininkų kai kam gali pasirodyti perdėli. Bet be išpildymo tokių reikalavimų Susivenijimas negali būti gyvu augančiu kunu. Praeity į tokius reikalavimus visai neatsižvelgta. Jeigu Susivenijimas buvo turėjęs gerų viršininkų, tai tik išnetyčių, ir jis niekad neturėjo tokios Pildomosios Tarybos, kurios visi nariai būtų visiškai atsidavę Susivenijimo reikalams. Viršininkai buvo renkami be jokių reikalavimų iš Susivenijimo pusės. Jie buvo renkami tik taip, kad patenkinti porą neva politinių srovių, kurios tarp dalies Susivenijimo narių visuomet pasireiškė. Tame buvo bloga tas, kad tos srovės iš savo pusės nestatė saviems jokių reikalavimų Susivenijimo akimis žiurint. Nei viena nei kita srovė niekad nagarantavo Susivenijimo nariams, kad jos žmogus, jeigu bus išrinktas į Susivenijimo viršininkus, bus teisingas Susivenijimui, nebandys iš Susivenijimo pasipelninti, neturės visų tų aukščiausių nurodytų ydų ir nedorybių, kurios padaro žmogų netinkamą užimti aukščiausią vietą Susivenijimo valdyboj. Anaipol, ir viena ir kita srovė užmetė Susivenijimui savo žmogų su visomis į ydomis ir dar iš savo pusės tarytum apsiėmė ginti jį prieš Susivenijimą, nežiurint kiek aiškių negerumų, skriaudų ir nuostolių jis Susivenijimui nepadarė. O kas gryn Susivenijimą ir jo reikalus? Niekas. Net ir Tėvynės redaktoriui burna buvo uždaryta.

Jeigu tos mūsų srovės tuo žvilgsniu yra nepataisomos, tai Susivenijimui pačiam, tai tukstančiams atsidavusių Susivenijimui narių atėjo laikas statyti reikalavimus žmonėms, kurie siulosi arba yra siulomi užimti aukščiausias tarnvybas Susivenijime, ir tuos, kurie reikalavimų neišpildo atstatyti arba nerinkti.

kėjau ir sekiau, tai lygir nusivilęs esu, matydamas taip vadinamą numirusį "laisvamanį", kurio rankos ražančiom surištos ir tarpe pirštų žiba krautai "abrozėlio". Jį numirusį gabeną į bažnyčią, kurios jis, gyvu budamas, kratėsi. Kunigas jam liudnai gieda: "Libera me Domine de mortis stornam", bet širdy rodos maitai, kai jis kalba: "I got you, old boy!..."

Todel tai, gerbiamas tamsta, aš ir išdrysau jums pasakyti, kad jus parašyti editorialai yra tekstas mūsų tolimiesiems žygiavimui. O mūsų jaunajai kartai ar tiems, kurie čia po Pasaulinio K-ro atvažiuo — nepaprastai medžiaga studijoms. Pasimokę, kad šie nauji ateiviai nebutų toki arogantai, kurie moka tik aukštai apie save kalbėti, Smetonos dinastiją girti, ar savo ideologiją sulig oro barometro pritaikyti.

Vėl, aš tamstos ypatiskai nepažystu. Tamsta nepažystate mane. Bet tas juk didelės reikšmės neturi. Baigdamas, aš dar kartą priminsiu, kad tokie raštai, apie kuriuos aš aukščiau minėjau, yra vertingi delto, kad man esančiam be jokių kvalifikacijų aiškiai suprantami. Todel aš manau, kad ir mūsų pilkoji diduma, kurios nariu aš esu, taip pat tuos raštus supranta ir įvertina. Tamsta atidarei kasyklas, kuriose mūsų sunkioji praeitis guli prislėgta mūsų barniais, pavydu, religinėmis dogmomis, kovomis už bažnyčias ir prieš bažnyčias. Paimkime kadir netaip senai buvusius įvykius Scranton, Pa., del bažnyčios.

Bet niekad nepervėlu tuos dalykus pateikti proto analizi. Nejam mūsų toks likimas, kaip "Anna Runey", kurią artistai per bertainį šimtmečio su tuo pačiu sijonėliu laiko.

Spausdamas tamstos dešinę, pasilieku tamstą gerbiantis —

VINCAS ALKSNINIS.

Budriko Poezija ir Filosofija apie Knygas.== Pastabos ir Vaizdelis

Literatūrinės Pastabos

VISA LITERATURA turėtų būti daili ir verta skaitymo ne tik šiandien, bet ir rytoj. Nuo amžių toks ir buvo literatūros palinkimas. Šiais laikais vienok laikraščiai užsteldė didžiąją literatūros tradiciją ir formoj ir turinį. Laikraščiai yra skubiai prirašomi kasdien, turi vesti vienokią ar kitokią propagandą, turi pataikauti žemiems žmonių instinktais ir kvailumui, ir didžiama išspausdintų laikraščiuose raštų už dienos nebeturi jokios vertės. Literatura, kuri nepaiso ar ji turės vertės už metų, nėra verta literatūros vardo. Nedaug yra tokių laikraščių, kurie stengiasi bent formoje didžiąją literatūros tradiciją palaikyti. Laikraščius įtakoje labai daug jaunų žmonių užsikrėčia rašymu mažmožių ir niekniekių, ir mažai tepaiso kaip jie tą parašo.

Daugelio dabartinių žmonių stilius neatspindi minties ir darbo, be kurių stiliaus nepasidaro. Tik didžiųjų tautų rašytojai, ilgą amžių kultūros įtakoje, be stiliaus nėra ir rašytojais nesti. Šiandieninės didžiosios literatūros veikalai anglų, francūzų ir skandinavų kalbose yra ne tik didelio konstrukcijos tobulumo, bet kiekvienas ypatingame rašytojo stiliuje yra išraiškos deimantų. Tai nėra vien gabumo reiškinys. Tokie dalykai

yra pasiekiami tik ilgu rupestingu ir pastabiai kritingu darbu. Didžiųjų tautų knygos todėl palaiko savo tautų kultūros pažangą aukšto lygmalėje, nežiurint kad jų laikraščiai tam mažai tetarnauja.

Tarp mažų tautų ne tik laikraščiai, bet ir knygos yra gaminama bet kaip. Rašytojai pasitenkina būti žalos medžiagos stovyje. Rupintis iškalbumo patobulinimu jie nejaucia nei patraukimo nei reikalo. Savo nedarbštumui pridengti jie susidaro teorijas apie "laisvą" rašymą. Jie "kala" naujus žodžius, nes tingi pasisavinti iš savo kalbos gerų senų žodžių, kurių nebuvo negirdėję savo kaime. Su dėmesiu atkreiptu į žodžių mažmožius, jie neišmoksta dailiai sakinių supinti, sakinių su sakiniiais sumegsti, ir iš paragrafų, skyrių ir kapitulų pastatyti gražios literatūrinės architektūros pilną gyvenimo trobėsį — knygą. Jų knygos geriausiam atsitikime yra tik paprastų murininkų darbas, kurie deda bet kokias plytas prie kitų bet kokių plytų be plano. Nes jie nėra literatūros architektai.

Didžiąjai literatūrai reikia didelės tautos, kur amžiais išauginti estetiniai reikalavimai yra dideli. Ten tegali išbulėti dideli rašytojai, kur yra daug didelių skaitytojų.

Rašo
V. J. BUDRIKAS

Mintys Apie Knygas

Nereikia dvejoji šitos knygos: ji veda prie dievobaimingojo, — Koran. Šis pasaulis yra knyga, kur amžinas protas savo paties mintis užrašo, — Kampanelia. Nėra knygos visai blogos, kuri neturėtų bent kiek gero savy, — Cervantes. Knygos taipgi turi savo pergyvenimus, kurių negalima pašalinti iš jų, — Goethe. Knyga yra draugas, kuris niekad nenuvilia mus, — Guilbert de Pixerecourt. Didį knygą yra didi piktybė, — Kallimachas. Tikras šių laikų universitetas yra knygų rinkinys, — Carlyle. Knygos yra nemirtingi sunys, kurie tyčioja iš savo tėvų, — Platonas. Kai kurias knygas reikia ragauti, kitas nuryti ir keletą kramtyti ir virškinti; t. y., kai kurias reikia skaityti dalimi; kitas skaityti nesmaisiai, o keletą skaityti išsiai, stropiai ir domingai, — Bacon. Kiekvienas didį knygą yra veiksmas ir kiekvienas didis veiksmas yra knyga, — Lutheris. Knygų dorovė turi būti skaitytina, — Emerson. Biblija yra žydų didelės šeimės chronika, — Heine.

AŠ SU PASITIKĖJIMU siunčiu iš savo vienumos šitą gydančių žolių ir herbų misiją knygute į platų pasaulį... gydyti žmonių sielas.

Mano knyga, lyg nuotaka, sugrįžo turtingiausiu lobiu.

Knyga sukurta iš daugelio minčių ir kupina vitališkumo: tinkamai suformuota ir gerai suredaguota broliška harmonija — stato antgamtinį pastatą, kurio nė vėjas, nė amžių viesulas neįstengs sugriauti.

Šventos ir dorovingos knygos yra proto medicina. Kas skaito jas, tas skaito išmintį. Jis atjaunėja. Jis žengia savo pilgrimestės taku sveikesniu žingsniu.

Knygos iškyla iš poetų kapų ir lyg angelai vaikščioja su mumis. Mes vadiname jas nemirtingomis sielomis. Jos gyvena amžinai. Jos yra tyros, kurias laikas sukurė.

Knygos yra žmonijos siela. Knygos — substancialus pasaulis, yra tyros ir geras. Knygos minčių pasaulis. Knygos — meilės ir svajonių pasaulis. Knygos — pasaulių pasaulis! Knygos ir liuoslaikis — mano širdies ilgesys. Knygos yra proto sandėlis, faktų ir svajonių klėtis. Knygos turi sekti mokslus, o ne mokslai knygas. Knygos yra aukuras, prie kurio šventieji meldžiasi.

Išminties šaltinis teka iš knygų. Knygos veda žmogų prie išminties, padarumo, dievobaimingumo, pasigailėjimo, džiaugsmo, vertybės ir naudingumo.

Knygos — mano didžiausias džiaugsmas: skaityti ar rašyti jas. Knygos yra minties kapinės. Gera knyga yra gero žmogaus branduolys. Brangi knyga yra nemirtingumo prieškonis. Knygos — vie-natinis nemirtinumas.

Knygos yra mokytojai, kurie moko mus be rykštės, be žodžių ir pykčio, be duonos ir pinigų. Kada tu eini prie jų,

jos nemiega. Kai tu įieskai jų, jos nesislepia. Kai tu klysti, jos nekolioja. Kai tu esi paikas, jos nesitęčia iš tavęs.

Knygos yra brangenbių išdas. Knygos — jurų žibintai, įkurti laiko beribėje juroje.

Namas, kupinas knygų, yra gėlių daržas. Knygų meilė yra auksinis raktas, kuris atrakina užkėrėtus duris.

Šiandien mums stinga ne gerų knygų, bet gerų rašytojų.

Knygos paliečia žmogaus praetis ir dabarties gyvenimą. Aš gyvenau savo proto knygoje.

Muzikos siela miega knygoje, kol maestro balsas nepažadina jos. Knygos yra pasikalbėjimas su kilniais ir galin-gais mirusiais ir gyvenančiais.

Mano knygynas prikrautas knygų, mano geriausių prieštelių. Tai man puikiausias rumas, kur aš galiu kas valandą pasikalbėti su senais poetais, išminčiais ir filosofais:

Knygų tyla yra iškalbingesnė, kaip gyvųjų kalba. Mano siela plaukia per knygų jurą. Knygos — laivo vairs. Knygos — dievybės gyvi kunai.

Mano protas liepsnoja knygoje, tarytum ugnis šilyne. Gera knyga yra gyduolė sielai. Knygos — puikiausias buto papuošalas. Autoriaus siela miega jo knygoje.

Mes turime čiulpti medų iš knygos kaip bitė iš gėlės; ji vagia gėlės saldys, bet nesužaloja jos.

Knygos yra širdies išmintingi pata-rėjai.

Knygos yra tolimųjų ir mirusiųjų balsai. Jos padaro mus prabėgusių amžių dvasinio gyvenimo paveldėjais.

Kada aš turiu mažą pinigų, aš perku knygų. O jei atlieka kiek pinigų, aš perku maisto ir drapanų.

Kol knygos gyvena, nebus praetis. Išasta Pompeja išbus tam, kas norės jos. Nugrimzdę miestai iškils. Jupiterio ir Saturno viešpatavimas atgims. Bazilika ir bokštas pakils ant Delfojo kalno. Kimono medžiai pražydės akademijoje. Palei Leukadijos padirvius dūsos lesbinė daina ir muzika. Dar kartą mes plauksime su Egipto karaliene per Nilų ir sužinosime kaip pasauliai keičiasi — grimsta ir kyla.

O, knygos! Jūs esate šventovės aukso indai, dvasinės milicijos ginklai, kurie nugali piktuosius; vaisingos alyvos, Engodijos vynmedžiai, fygmedžiai, kurie nežino bergždumo; liepsnojančios lempu-tės, kurios nuolat turėtų būti laikomos rankoje.

Meno ir mokslų nauda priklauso nuo knygų.

Knygos, jūs nudugėt man daug slaptybių!

Knygos — tiesos druska. Kai kurios knygos yra kupinos melų — nuo pradžios iki galo.

Visa, ką žmonija nuveikė, galvojo, ar pasiekė gludi knygų lakštuose.

Knygoje miega viso prabėgusio laiko siela.

Tas nemylis kadir geriausios knygos, kurio protas nenori ragauti jos maisto.

Knygos — akiniai skaityti gamtą.

Knygos laksto be sparnų, kalba be liežuvių, gyvena be maisto ir namų.

Kada aš nepajiegiu galvoti, knygos galvoja už mane.

Knygos tyliai judina pasaulį.

Knygos, jūs atskleidžiate savo lapus ir parodate dangų mano sielai!

Gražuolė

APSINIAUKĖS dangus. Krapino smulkius lietukas. Nuo medžių šakų krito stambūs lašai ir sunkiai puolė į balutes, išskidami burbulais.

Visur buvo niuru. O nuriausia laidotuvių kopyčioje, prie kurios stovėjo karavanas, pilnas gėlių automobilis ir iš-tisa eilė tuščių automobilių.

Dar stambesniems ašams pradėjus kristi iš dangaus ir nuo medžių — šeši vyrai išnešė iš kopyčios karstą ir paskubomis įdėjo į karavaną. Paskui karstą pirmiausia išėjo juoduose apsirėngusi moteris. Ji vieną kudių nešėsi ant rankų, o du sekė paskui ją. Tai buvo Ona Rudienė. Ji žodžiais verkė: "Dieve, ką aš dabar darysiu?... Kur aš su mažais vaikais pasidėsiu?..." Einantieji vaikai kukčiojo. Mažasis ant rankų garsiai klykė.

Ją prie durų pasitiko katiliuku užsi-dėjęs laidotuvių vedėjas, Petras Margeris. Jis elegantiškai paėmė ją už rankos ir laikydamas virš jos galvos lietsargį nuvedė su vaikais į automobilį.

Automobiliai pamažu važiavo prie kopyčios durų. Laidotuvių vedėjas šaukė žmones vardais. Visi iššauktieji skubiai ėjo į lauką ir per liūtų bėgo į jiems paskirtas vietas automobiliuose. Petras Margeris stengėsi kiekvieną moterį nuvesti už rankos į vietą ir virš jos galvos palaikyti lietsargį. Tai darydamas, jis į vienus lengvai šyptelėjo, reikšdamas pažinimo ženklą. Į kitus susiraukė, rodydamas užuojautą dėl nutikusios nelaimės.

Kelios moterys taipgi buvo juoduose. Keli vyrai ryšėjo juodus kaklaraiščius. Tai velionio giminės. Kai kurie jų irgi verkšleno.

Susėdus visiems į automobilius, Petras Margeris pamojo ranka karavano vairuotojui. Tuojau sujudė visa automobilių procesija. Pirmiausia važiavo gėles vežąs automobilis. Paskui karavanas. Jį sekė kiti, kurių pirmas buvo su moterimi ir vaikais. Kitų su žmonėmis, kurie savo giminę, savo draugą ar pažystamą lydėjo į amžinąją — į ten, iš kur dar niekas nesugrįžo.

"Taip staigiai, taip netikėtai... Dar tik keturios dienos žmogus buvo sveikas, bet matote — jau vežame palaidoti..." — kalbėjo Juozas Diržis, sėdėdamas viename lėtai važiuojančių lydėtojų automobilių.

"Tamsta turbūt ji gerai pažinote?" — paklausė šale jo sėdęs lydėtojas.

"Kam dar klausiti? Sykiu užaugo-me... Geras žmogus Antanas Rudis buvo. Tokių reikia pajieškoti! Bet šiame gyvenime visko matė. Kaip sakoma — šilto ir šalto. O jei jums būtų idomu — palčiau apie jį papasakočiau."

"Gi pasakok!", — pasakiau.

Juozas Diržis tęsė toliau.

"Antanas Rudis buvo teisingas. Iš mažų dienų sunkiai už duonos plutą lupo. Ir geras darbininkas buvo! Ką paėmė — padarė. Ką sugalvojo — įvykdė.

"Iki jo apsigėdimo draugavome. Sykiu į visokius parengimus ėjome. Su tomis pačiomis mėlynakėmis fiortavome. Jis buvo populiarus: ne vienai širdį sugėlė, jei ne su ja paško, ar ne į ją meliai pažūrėjo.

"Kartą pastebėjau jį labai smalsio-mis žiūrint į Petraičių Oną. Šoko tik su

Istatymai miršta, knygos gyvena amžinai. Knygos yra vienišo tylus prie-telias.

Knygoje gludi misterijų misterija.

Ai, koki skautus pasauliai viename tome!

Knygos yra tikri žmonių lygintojai.

Nežiurint kaip biednas nebučiau, jei žymūs rašytojai apsigyventų po mano stogu, jei Milton ateitų pas mano slenks-tį ir uždainuotų man apie rojų, jei Shakespeare atidarytų man vaizduotės pa-saulius ir porodytų žmogaus širdies ku-rinius, ir Franklin paturtintų mane savo praktiška išmintimi — man nestigtų in-telektinio prietelingumo. Tada aš pasto-čiau kulturingas žmogus, nors bučiau iš-tremtas iš "aukštos draugijos".

Parašė
PRANAS EIMUTIS

ja. Kalbėjosi tik su Petraityte. Kada ji prie jo — Antanas smagus ir linksmas. Kai nebuvo Petraitytės — jis užsisva-jo-jęs, nuliudęs. O Petraičių Ona — graži pažiūrėti, smagi pakalbėti. Tikra lėlė. Puikiai užsilakė. Gražiai šoko. Savo gražumu neapsakomai didžiavosi. Manė esanti gražiausia visame mieste. Del to ne su bile kuo susidėjo.

"Kas tau, Antan, ką kada pasida-ro? Ko taip nuliusi?" — sykį paklau-siau jį.

"Et, nesupaisysi — mažmožiai..." — pasakė jis ir pamojo ranka.

"Pasakytum — gal galėčiau sura-minti."

"Jis šyptelėjo, atsiduso, pasakė:

"Petraitytė mane įveikė..."

"Ką tu nori pasakyti?"

"Kaip žinai — dažnai sueiname.

Mudu su ja vis juokavom, kuris į kurį pirmiau įsimylėsime. Sykį net lažybas sukirtom. Jį pasakė niekad už mane ne-ištekėsianti. Tuo ji mane užgavo ir įveikė. Aš del jos kaip ugnį dabar degu, o ji link mane šalta, kaip ledas."

"Nesamone!" — pasakiau. — "Rasi tu tokią merginą, kuri nenorėtų ištekti. Ypač už tokio vyro, kaip tu. Pakalbink apsišvesti — pamatysi."

"Kaip jis ją kalbino ir ką jai žadė-jo — nežinau. Tik vieną vakarą atėjo po darbo pas mane ir pasakė:

"Prašau į pabrolius!"

"O kagi tai reiškia?"

"Apsivedu!"

"Su kuo?"

"Petraičių Ona!"

"Tai tau! Ar aš nesakiau!?"

"Bet su sąlyga..."

"Kokia sąlyga?"

"Tik jos gražumu per visą gyvenimą gėrėtis ir be šeimynos..."

"Abudu nusikvatojome."

"Netrukus įvyko linksmos vestuvės.

Paskui prasidėjo smagi vedusių gyvenimo pradžia. O po to — šeimyna, var-gai, nesmagumai, barniai ir, galų gale — netikėta mirtis..."

"Visųdidžiausia jo bėda buvo Ona. Kol buvo nevedusi, išrodė rimta ir žmo-niška. Po apsigėdimo išpradžių buvo ge-ra šeimyninkė. Bet pagyvenus su vyru septynis metus ir susilaukus trijų kudi-kių — pasidarė nepakenčiama. Kas bi-le kur su vyru ar moterimi susibarė, kas pasigėrė, kas savo vyrui gėdą padarė — tai Ona Rudienė. Savo namuose — tik-ra akiplēša. Vyrą ėdė už mažmožių.

Vaikų neapkentė..."

"Kartą buvau užjęs pas juos į sve-čius. Ona jau ne ta, kas buvo septyni metai atgal. Gražumas dingęs. Sumen-kus, išblyškus... Kaip draugai, pradėjo-me visi trys kalbėtis apie praeitį. Apie jaunystės dienas, kurias sykiu praleido-me, kurios prašvilpė kaip vėjas ir kurios niekad daugiau nesugrįžė. Antanas ne-tyčia išsitarė, kad mudu pažinome tulą merginą, kuri buvo visųgražiausia. Zino-ma, minty jis turėjo ne savo pačią, bet kitą mudviejų buvusią pažystamą. Pa-sakytą, rodos, nedaug. Tačiau buvo per-daug jo pačiai, tai buvusiai gražuolei. Antanas turbūt pajuto negerai padaręs. Del to tuojau pradėjo ją atsiprašinėti:

"Onele, žodis ištruko. Sunku jį su-gauti. Nepyk už tai..."

"Bet Ona jau buvo ant kojų. Ji pradėjo verkti ir kėikiti:

"Koks kipsas prašė, kad tu mane vestum!? Juk žinai — aš tave neken-čiau. Tik tu kaip koks kirmėlė šliaužio-jai prie mano kojų ir maldavai mano ran-kos. Gyrei mane. Sakė gražesnės už mane nėra visame pasauly!..."

"Aš ir dabar tą patį pakartoju: tu man visųgražiausias!..." — pasakė Anta-nas.

"Ona rėkė:

"Žadėjai be šeimynos!... Bet apkro-vei vaikais — suėdei mano gražumą! Kitas dabar giri! Lauki mano galo, kad tą gražuolę galėtum pasiimti! Lauk ne-laukęs — nesulauksi! Aš tave pirmiau suėsiu!..."

"Na, tik jau na, brangioji..."

"Neturėjau kantrybės ilgiau jų pa-sibarimo klausyti ir į Antano nuliudusį veidą žiūrėti. Pakiliau, pasakiau:

"Sudiev, mano mielieji draugai! Ki-tą kartą pasimatysime..."

"Kai ėjau pro 'duris, mano draugai jau taip garsiai rėkė, kad vargiai vienas kitą galėjo girdėti. Trys kudičiai jiems paturavėjo.

"Už kelių dienų visame mieste žmo-nės kalbėjo: "Rudžiai susimušė. Rudžiai niekad gražiai negyvens." Visi iš jų juo-kėsi.

"Rudj netikėtai už kiek laiko susiti-kau mieste. Jis skundėsi:

"Matai, koks mano gyvenimas... Žmogus rodos į žemę iš gėdos įlystum, ar galą pasidarytum..."

"Raminau jį. Jis tik pamojo ranka, pasakė:

"Et, kitaip jau nebus. Visą gyve-nimą turėsiu vargti. Toks jau mano li-kimas — pasirinkau gražuolę, tai tu-riu..."

"Nudulino žmogus galvą nuleidęs ir didžiausiam nusiminimė.

"Nors ir pirmiau jų namuose gero nebuvo, bet nuo to atsitikimo pragaro versmė dar labiau pagyvėjo. Daugiausia ji jį ėdė už jos gražumo sunaikinimą. Sakė, jei ne vedybinis gyvenimas, jei ne vaikai — ji visuomet būtų buvusi graži. Neiškentęs, Antanas irgi pradėjo gir-tuokliauti, vėlai namo sugrįšti, su sve-timomis moterimis paužti. Savo gražuolę kai kada apkuldavo.

"Barniams jų namuose nebuvo galo. Barėsi, taikėsi ir vėl barėsi. Vienas kitam prisiekavo daugiau taip nedaryti, pasitaisyti. Bet nė vienas tų pasižadė-jimų nepildė.

"Žmonės kalbėjo, buk kartą ji pa-grąsinusi savo vyrą nužudyti. Todel jis ją apleido. Kelias savaites nesugrįžo. O kai sugrįžo — vėl tas pats: barniai, nesutikimai, muštynės. Ji vis kartojė:

"Tu mano gražumą suėdei, už tai tau ramybės per visą gyvenimą neduo-siu!"

"Nežinau kaip ten atsitiko. Tik ke-turios dienos atgal pas kaimynus atbėgo Rudžius vyriausias vaikas ir verksmingu balsu pasakė:

"Mano tėvas negyvas... Motina nu-alpusi... Gelbėkite..."

"Subėgė kaimynai, rado jį gulintį prausykloje. Ona gulėjo šale jo be są-monės.

"Buvo tyrinėjimas, skriodimas. Ma-nyta, buk ji savo vyrui ką nors padarė. Bet surasta, kad jis pats nusinuodijo. Paliktame raštely jis viską pasakė:

"Sunku man šitai gyventi... O jei geriau negalima — geriausia bus prasi-šalinti... Sudiev, mano mylimoji, mano gražiausioji..."

Kai tuos žodžius Diržis pasakė, kara-vanas sustojo prie bažnyčios durų. Ir Mu-sų automobilis sustojo. Lipom lauk.

Petras Margeris, jau be katiliuko ant galvos, elegantiškai vedė Oną Rudienę už rankos į bažnyčią po lietsargį. Ji ver-kė. Jos visas menkutis kunelis trukčiojo-si.

Pasitikęs prie bažnyčios durų, kuni-gas karstą pašlakstė švęstu vandeniu ir storu-giliu balsu užgiedojo:

"Miserere mei Deus secundum mag-nam misericordiam tuam..."

Ona Rudienė puolė Petrui Margeriui į glėbį ir balsu pravirko:

"Antanėli, mylimas mano vyrelė, kam tu mus apleidai?..."

Ji išrodė tokia nelaiminga, tokia su-vargus.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Atsiliepimai apie pasiulytus konstitucijos pataisymus N1 ir N2

Du reikalingiausi konstitucijos pataisymai

Po tokia antrašte Tėvynės No. 6 tilpo redakcijos siulomi du labai svarbūs konstitucijos pataisymai, butent: pirmas, kad Pildomoji Taryba neturėtų teisės savo pildomąją galią pavesti kitiems asmenims jo kiame reikale, ir antras pataisymas nusako, kokius bonusus SLA turėtų pirkti ir kaip abelnai finansai turėtų būti tvarkomi.

Mano manymu, šie abudu pataisymai turėtų būti sekančio seimo priimti ir stambio mis raidėmis į konstituciją įrašyti.

Bet tai dar neviskas. Čia reikia atiduoti tinkamas kreditas mūsų redakcijai, kuri tokius dalykus seka ir iškelia narių žiniai. Neabejoju, kad 99 nuošimtis eilinių SLA narių visai nežino ir nemano, kad mūsų Pildomoji Taryba taip spekuliuotų su jai suteikta pildomąja galia, kad ji pavestų atlikti tam tikrus atsakomius darbus svetimoms ypatoms.

Su bonų pirkimu ir visa ta spekuliacija, tai dar blogiau. Jeigu jau tuo būdu praspeku liuota daugiau, kaip trečdalis miliono dolerių, tai jau laikas pasimokinti ir liautis klausyti visokių "tipsterių" patarimų. Reikia neužmiršti to, kad tokie "tipsteriai" dažniausia yra tokių beverčių bonų pardavėjai — agentai. Jų tikslas yra įkalbėti kam nors tokius bonusus, pirkti ir gauti komisi ną nuo pirkėjo ir pardavėjo. O kokias pasekmes turės pirkėjas iš tų bonų, tai jiems neapeina, o ant galo jie ir neatsakomingi.

Tačiau Pildomajai Tarybai prisieina nekartą rausti, girdint narių priekaištus už tokį neatsargų finansų tvarkymą bei praspeku liavimą tokių sumų SLA pinigų.

Pravedus šiuodu ir tam panašius įnešimus konstitucijai, suprantama tokios katastrofos mūsų finansuose nepasikartos, o tas ir bus ant naudos mūsų Susivienijimui.

J. Zebrys.

Paremiam abu konstitucijos pataisymus

FRACKVILLE, PA. — Vasario 11 d. SLA 164 kuopa laikė savo susirinkimą. Pabai gus paprastus kuopos reikalus, tapo patiektais nariams apkalbėti labai svarbus brolio Jurgelonio įnešimas, kaslink pataisymo SLA konstitucijos, kuris tilpo Tėvynės No. 6 il gokam straipsnyje. Ten gana plačiai išaiškinta, kiek daug žalos ir nuostolių padarė mūsų organizacijai netikė konstitucijos punktai, o taipgi parod yta kaip, kaip kurie Pildomo sics Tarybos nariai visai nepaisė konstitucijos parėdymų, dirbo ar dirba sauvališkai, nepaisydami taupumo ir saugur 164 SLA turto. Musų kuopa pilnai paremia Kl. Jurgelonio tuos du įnešimus, kaip patais ymus konstitucijos, ir pagei deuja, kad sekamas, seimas juos priimtų.

Taipgi buvo trumpai kalbė ta apie kitas siulomas SLA reformas. Nariai pritaria naujai tvarkai, kuri galėtų būti įvesta mūsų Centre.

Patėmijau, kad jau kitos kuopos tuomi įdomauja ir bro. J. Junevičius, SLA 116 kuopos narys atgaivino senai akeltą brolio Kl. Jurgelonio

sumanymą. Mes manome, kad sekamuose kuopos susirinkimuose šį svarbų sumanymą plačiau išdiskusuoti.

J. A. Kazlauskas, SLA 164 kp. prot. sekr.

Saugokim savo gėlių darželį

Du labai svarbūs SLA konstitucijos pataisymai, nurodyti Tėvynės No. 6, yra reika lingi gausios paramos. Kiekviena SLA kuopa, kiekvienas SLA narys tuos du patais ymus privalėtų ne tik paremti, bet ir reikalauti, kad jie būtų gražinti į SLA konstituciją.

Gal kas pamany, kam čia tokis ultimatas reikalin gas?

Gerbiamieji SLA nariai ir draugai, jūs gerai žinote, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra nelyginant tas musų tautiškas darželis pilnas gražių žolynų (narių). Visi šio darželio žolynai turi jame sutartą apdraudą ("security") pasirūpinę, kad gyvenimo pokeliuje ištikus ligai, sulaukus senatvės arba garbingam gyvasties paminėjimui jie nebūtų apleisti. Šitas mūsų gražus darželis reikalauja geros tvoros (konstitucijos), kad apsaugoti jame jau gyvenančius ir naujai dygstančius ir augančius žolynus nuo priešų, kaip išlaikinių taip ir "viduje esančiųjų". Apie jį reikia ne tik gerą tvorą tverti, bet kartu ir patiems budėti ir buti jautriais sargybos žvalgais, kad viršininkai į jį nepalikyt atvertus vartus kitiems bei patys jame nedarytų žolynams žalą.

Pažūrėkime, kaip seniau padarytos klaidos virmiau buvusių viršininkų nieko nepamokino naujesniųjų ir vėliausių viršininkų SLA turto taupinime. Pavyzdžiui, jeigu senieji viršininkai davė ant Vienybės namo \$25,000 paskolą gerai žinodami, kad neat siims, tai naujieji ir "daug gudresni" viršininkai neturėjo jį dar \$50,000 pridėti, jei bent tik dėl to, kad namą, vietoj Vienybės, pavadino "Alliance Hall". Ne ta viena Brooklyno flapauzė ėda SLA narių tur tų: jų yra ir daugiau.

Skaitydami SLA Pildomo sios Tarybos protokolą iš liepos mėnesio, 1939 m., vėl randame, kad vien tik Illinois ir Massachusetts valstijose naujais morgičiais ant "flapauzių" sukišta arti pusė milijono dolerių SLA turto.

Tam pačiam P. T. protokole taipgi randame, kad ir ant bonų arpti desėtkas tukstančių dolerių praktiška. Priėžas tis — "nesaugus investmen tai". Argi tai galėtų būti, kad ir vėl neapsižiūrėta? Kadangi tie bonų pirkėjai "žino ką daro", tai tegul šis klausimas palieka be komentarų.

Visam tam reikia padaryti galą.

Kad apsaugot SLA narių polisus nuo apkarpinėjimo, kad palaikyt SLA prestyžia, aukščiausios kokybės, kad S. L. A. augtų, tobulėtų, kultu rėtų ir būtų idealus fraternališkas darželis pilnas žydinčių gėlių, yra reikalinga pastovi ir sveika reforma. Tokia reforma dabar yra siuloma SLA reformai priimti DVIEM SLA KONSTITUCIJOS PATAISYMAIS.

PAREMKIT JUOS!

Dr. D. Pilka.

Ištraukos iš laiškų

Brolis JONAS BRAZAUSKAS, SLA Prieglaudos Nam komisijos narys, savo laiške Tėvynės redaktorui tarp kitko sako:

"Aš didžiai įvertinu tamstos atvirumą mūsų Susivienijimui. Ar aš pritariu pasiulytiems konstitucijos pataisymams? Taip, mielas broli. Skaičiau net keturis kartus, kad galėčiau gerai suprasti tamstos geras pareiškimus. Ir pilnai sutinku.

"Tamstos tas rašinys labai daug gero Susivienijimo ateičiai padarys. Mat, pirmiau nebuvo kam atvirai nariams dalykus nušviesti. Tie mūsų bosai darė kaip jiems patiko. Bet jau šian dien tas Tėvynės redaktorius nesibijo nariams tikre nybę pareikšti. Mielas broli, tie, kurie tamstai seniaus nepritarė (mat, buvai ne ko šer), bet kaip perskaitė tą straipsnį Tėvynėje No. 6, tai nors mintyse tamstai de šinę spaudė... Mat, visados taip buvo, jeigu žmogus eis su atvirumu, tai jis toliau nueis. O tamsta kaip tik taip ir darai. Gal nekuriems geriems tamstos draugams ir nepatinka tokie atviru mai, bet tai tik mažumai, ir tiems, kurie Susivienijimui gero nevelija".

Sesuo K. KATKEVICIENE savo laiške redaktorui tarp kitko pareiškė:

"Perskaičiau pastarajame Tėvynės numeryje straipsnius "Įnešimas sekamam seimui" ir "Du reikalingiausi konstitucijos pataisymai". Tikrai šiurpas perėjo sielos gelmes, kad mūsų broliai viršininkai taip akiai žaidžia mūsų vargų brolių sudėtais pinigais... "Dėkoju už iškilimą tokio svarbaus reikalo.

"Prisimena man vaizdas kaip pastarajame Susivienijimo seime sveikinau naujai išrinktą redaktorių brolių Kl. Jurgelonį ir kaip jis, stipriai spausdamas mano dešinę, tarp kitko kartojo: "Aš nuoširdžiai dirbsiu tik Susivienijimo gerovei, tik Susivienijimo"...

"Taip, seku tą visą darbotę ir matau, kad broli Jurgelonį griežtai laikaisi savo užbrėžto tikslo.

"Prašu priimti mano nuoširdų (abiem rankom) sveikimą už griežtą kovą S. L. A. gerovei".

Del SLA reikalų bėgio

Susivienijimas yra lietuvių frernalė ir labdarybės organizacija. Jos narių privalumas ir priedermė būti ištikimais visame kame: pildyti savus prižadėjimus ir patarnauti organizacijos plačiuose veikimuose, kurių daugybė randasi. Ypač dabartiniame momente, besitariant seimui, kuris yra aukščiausia instancija mūsų organizacijos. Reiktų tam seimui pagaminti įnešimus kuopų susirinkimuose. Reiktų priimti įnešimus del konstitucijos pataisymo.

SLA konstitucijų turėtų būti pagaminta sulig narių skaičiaus, nes šiandien matosi konstitucijų didelis trukumas. SLA 158 kuopoje, kurios nariu aš esu, nėra SLA konstitucijų. Vien tik pirmininkas tu

ri vieną kopiją ir "a jau gerokai apiplyšus.

Gerbiamieji mūsų brangiosios organizacijos nariai! Musų visų yra tie patys reikalai. Todėl mes atkreipkime į save domę ir pamatykime, ar mes rupinamės mūsų organizacijos reikalais. O visų narių priderystė yra rupintis pagal geriausią savo supratimą. Juo labiau dabartiniu laiku, kada seimas artinasi. Juk žinote, kad yra tokių senų dalykų, kurie taisyti, papildomi ar jų vieton nauji turi būti įvesti. Tarkimės apie tokius reikalus. Svarstykite juos ir patėikime sekančiam seimui, kuriame suvažiavę kuopų atstovai galės apsvaryti ir jei ras tinkamus, priimti. Taigi, visi prie darbo! Juk niekas už mus nenuveiks ir nepadarys. Ką patys padarysime, tik tiek turėsime ir tik tuo pasi džiaugsime.

K. J. Čivinskas.

SLA devinto apskrčio kuopų žiniai

Šiuo pranešame, kad SLA devinto apskrčio suvažiavimas įvyks sekmadienį, kovo 17 d., visiems žinomoje vietoje 213 So. 4-th St., Springfield, Ill. Pradžia 2 val. po piet.

Kviečiame visas kuopas, priklausančias prie SLA devinto apskrčio, išrinkti delegatus ir prisijusti ir aukščiausia suvažiavimą kovo 17 dieną. Taipgi prašome ir tas kuopas, kurios nuo apskrčio atsimitė, prisijusti delegatus į šį suvažiavimą. Kviečiame visus bendrai stoti į darbą del mūsų organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir SLA devinto apskrčio.

Dabar SLA devintas apskritis vėl randasi geroje tvarkoje ir jei visos kuopos dalyvau tų, tai mes galėtume gražius darbus del mūsų organizacijos ir visų lietuvių nudirbti.

St. Janarauskas, SLA 9 apskr. pirm. J. Raulinaitis, SLA 9 apskr. sekr.

West Frankfort, Ill.

SLA 311 kuopa rengia judamus paveikslus ir prakalbas

SLA 311 kuopos parengimas — judamieji paveikslai iš Lietuvos ir prakalbos — įvyks kovo 2 d., Lietuvių Bendrovės svetainėje, 105 E. 4-th St., West Frankfort, Ill. Paveikslus iš Lietuvos rodyb broliai Motuzai. Paveikslai ištisai spalvuoti, su garsais, muzika ir dainomis. Galėsite pamatyti: Lietuvą pavasarį per Velykų šventę, pavasario laukus ir žydinčius sodus; Lietuvą vasarą su atlaidais, gegužinėm ir vasaros banguojančiais javų laukais; Lietuvą rudenį su laukų darbais ir sodų vaisiais; Lietuvą žiemą su miško žvėreliais, arklų lenktynėmis ant ledo, šerkšnų ir rogiakelių; daug įdomių vaizdų iš Vilniaus krašto; daugybę Lietuvos vietų — tukstantį įvairių vaizdų. Žiūrėdami į šiuos paveikslus, tikrai peryvensite savo jaunystės dienas, kurias gyvenote jauni budami Lietuvoje.

Po paveikslų kalbės Naujie nų redaktorių, Dr. P. Grigaitis, iš Chicago, Ill. Taipgi bus visokių užkandžių ir gėrimų. Įžanga tik 35c. ypatai.

Kviečiame visus vietinius ir apilinkės lietuvius į šį SLA 311 kuopos parengimą skaitlingai atsilankyti.

SLA 311 Kp. Komisija.

Chicago, Ill.

Iš SLA 260 kuopos susirinkimo

Pereitame susirinkime SLA 260 kuopos nariai turėjo ma lonumo išgirsti kalbant ponį Mitchell, viešnią iš tolimos pietų Amerikos. Ponia Mitchell savo įdomioj kalboj sveikino visus narius, linkėdama geriausio pasisekimo Susivienijime. Matyti, kad mūsų viešnia yra pavyzdinga tautietė, nes ji patarė visiems di džiutos esant lietuviams ir vi suomet remti lietuviškus dar bus ir sumanyti.

Antras svečias susirinkime buvo brolis Stulpinas, "Pažan gos Vajaus generalis organi zatorius. Kaip organizatori us brolis Stulpinas prašė kiekvieną narį atlikti savo pareigą, įrašant naujų narių į Susivienijimą.

Įvairių komisijų raportai išduoti ir visi priimti.

Šešto apskrčio delegatų raportas išduotas per penkis asmenis. Visi pranešė, kad susirinkimas buvo skaitlingas ir gyvas.

Siemet Chicagoje įvyks S. L. A. seimas ir tuo reikalu buvo išrinkti du nariai dalyvauti jo surengime, butent: K. Liutkus ir G. Zelniutė.

Sekantis SLA 260 kuopos susirinkimas įvyks kovo 3 d., 2 val. po piet, antrašu 825 S. Western Ave. Prašu visus narius įsijėmty antrašą ir atsilankyti į sekančią susirinkimą.

Genovaitė Zelniutė, SLA 250 kp. sekr.

McNaughton, Wis.

Didelė nelaimė SLA narių šeimoje

Vasario 10 dieną SLA 341 kuopos narių, brolio ir sesers Šimkų, namus ištiko didelė nelaimė: vidurnaktį, pačiame miego, ištiko gaisras ir trumpu laiku nušlavė visą būdiką, o sykiu ir visą turtą kas tik buvo viduje, padarydamas didelių nuostolių.

Bet to dar neužteko. Šis gaisras brolių Šimkų širdyse paliko per jų visą gyvenimą neįsildomą dėmę. Jis nusinė jų visų didžiausią turtą — vos 18 metų sunelį, Jonuką. Gaisrui kilus, Jonukas, kaip ir visi šeimos nariai giliai miegojo. Tėvui su motina pavyko iš nelaimės ištrukti. Bet jaunasis sunelis tapo didelių liepsnų auka — jis sudegė.

O tai vos prašydęs lietuviškas žiedelis, tėvo ir motinos brangus sunelis, kuris buvo vienintėlis. Jaunuolis buvo geras vaikas. Tėvų mylimas ir tėvus mylintis. Del tokio nelaimingo įvykio netik patys tėvai skaudžiai verkia ir ašaras šluostosi, bet ir kiekvienam širdį skauda. Tai nelaiminga mirtis.

Lai mūsų gerajam Jonukui buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė. O jo tėveliam reikiu kogiiliausią užuojautą šioje didelėje ir liudnoje nelaimėje.

Nelaimė įvyko Laona, Wis., kur brolis Šimkus laikė taver ną. Pirm to per porą metų jų turėjo užj McNaughton, Wis. Užj išrendavo ir manė lengvesnį pragyvenimą pasi daryti. Todėl nusipirkio taver ną. Bet čia žmogų lyg kokia nelaimė traukė: atsitiko ne taip, kaip norėjo. O ir dažnai gyvenime atsitinka — visai kitaip, negu mes norime. Skaudu.

P. P. Simananskas, SLA 341 kp. organ.

Cleveland, Ohio

Pranešimas SLA 136 kuopos nariams

Bus du labai svarbūs įvykiai SLA 136 kuopoje bėgy dviejų savaitių. Šeštadienį, kovo 2 d., SLA 136 kuopa turės "Card Party", su dovanomis ant kiekvieno stalo. Tai įvyks Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. SLA 136 kuopos nariai prašomi šiame parengime butinai dalyvauti. Moterys visiems gražiai patarnaus ir aš užtikrinu, kad visi busite patenkinti.

Antras įvykis, tai SLA 136 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuris įvyks kovo 7 d., toje pačioje Lietuvių svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite dalyvauti. Bus daug svarbių reikalų svarstoma. Ateidami, atsi veskite savo gimines, draugus ir pažystamus prie SLA 136 kuopos prisirašyti.

S. Čerauka, SLA 136 kp. pirm.

Lawrence, Mass.

Iš SLA 41 kuopos susirinkimo

SLA 41 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 11 d., Lietuvių Klubo name. Apart paprastesnių kuopos tarimų ir veikimo, buvo ir svarbesnių reikalų.

Gauta laiškas iš Aušrelės choro mokytojo, J. Dirvelio, iš Worcester, Mass. Jis rašo, kad choras galėtų atvažiuoti į Lawrence perstatyti operetę "Čigonai". Po apkalbėjimo, nutarta kviesti chorą, jei bus galima finansiniais atžvilgiais. Išrinkta komisija tuo reikalu rūpintis: M. Stakionis, Juzė Brazauskaitė ir A. Bagdonas.

Išduota raportas iš SLA 41 kuopos vakarienės, įvykusios vasario 4 d. Pelną kuopai liko \$29.07. Gaspadorių raportas priimtas.

Šiame susirinkime kuopos organizatorius perskaitė penkių kandidatų aplikacijas. Trys tų kandidatų jauni, o du — jau kiek pagyvenę. Tai: Mary Deltuva, Pranas Ras kow (Račkauskas), Vincas Mizaras, Juozas Balčius ir Jurgis Povilauskas. Visi kuopoje priimti.

Sekantis susirinkimas

Sekantis SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 3 d., 2 val. po piet, Lietuvių Klubo kambariuose. Visi nariai butinai į tą susirinkimą atsilankykite, nes kada daugiau narių dalyvauja susirinkime, tai smagiau ir SLA reikalus svarstyti. Turėsime šį-tą pakalbėti apie sekančią seimą. Gal atsiras ir naujų sumanymų del mūsų organizacijos gerovės. Koskaitlingiausia dalyvaukite sekančiame SLA 41 kuopos susirinkime.

M. Stakionis.

Pittsburgh, Pa.

Numirė SLA 195 kuopos du nariai

Sausio 23 d. su šiuo pasauliu persiskyrė sulaukęs pusės amžiaus Pranas Kaminskas, 301 Parker St., Etna, Pa. Amerikoje išgyveno apie 35 metus. Paliko dideliame nuliudime moterį Uršulę, 2 dukteris Helen ir Anna, ir daugiau giminių ir draugų.

Laidotuvės įvyko sausio 24 d. iš šv. Jurgio tautiškos parapijos bažnyčios ir lietuviškas tautiškas kapines.

SLA 195 kuopa reiškia nu liudusį Kaminskų šeimai giliausią užuojautą, o mirusiam Pranui Kaminskui išsėtis lengvai šioje žemelėje.

SLA 195 kuopos narė, Leonora Chemelauškiene, 5317 Carnegie, Ave., Pittsburgh, Pa., numirė vasario 11 d., su

laukus pusės amžiaus. Amerikoje išgyveno apie 36 metus.

Paliko nuliudusius vyrą Beneditką, 2 sunus Louis ir Frank, 2 dukteris Anastasia ir Mary, ir 2 anukes Dorothy ir Claudette, 2 seseris Mrs. R. Petrauskienė ir Mrs. Astrauskienė ir jų šeimynas, taipgi brolių ir daug kitų giminių ir draugų.

Buvo pašarvota savo namuose iki laidotuvių. Vasario 15 d. šv. Vincento parapijos bažnyčioje (McKees Rocks) įvyko gėdulingos mišios ir iš ten palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

SLA 195 kuopos visi nariai reiškia giliausią užuojautą Chemelauskų šeimai, o Leonorai Chemelauškienei amžino atlisio duok Viešpatie.

Narys.

Youngstown, Ohio

SLA 157 kuopa minėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

SLA 157 kuopa rengė Lietuvos nepriklausomybės 22 metų paminėjimą vasario 4 d. Parengimas gerai pavyko. Programas susidėjo iš kalbų, dainų, deklamacijų ir lošimo.

Vakaro vedėju buvo M. Subonis, kuris pasakė įžanginę kalbą. Po tam buvo pakviestas pakalbėti vietinis klebonas kun. Petreikis. Kalbėjo ir kun. K. Sirvaitis. Ona Tautkienė pasakė dvejus eilutes apie Vilnių. Panelė Andrijauskiutė kleišikiai pašoko. Panelė Giliutė padainavo. Atsilankęs brolis Jonas Jarus, iš Clevelando, SLA reikalais irgi pasakė kalbą. Lietuvių parapijos vyrų choras padainavo keliais atvėjais. Klebonas dalyvavo sykiu su choru — dainavo.

Po visa to buvo sulošta dviejų veiksmų komedija "Martinas Špokas". Lošė: Johno Rundelio rolė A. Maskolius, Marytės rolė O. Andrijauskiene, Martino rolė K. Stupinkevičius, Senmergės rolė O. Tautkienė, kitos Senmergės rolė P. Kalendienė.

"Kukulio nervai" vieno veiksmo komedija vaidino Jonas Kukulis—V. Derin, Martė—J. Andrijauskiutė, Tarnaitė—P. Kodzienė. Sufleravo J. Lukaševičienė.

Gaila, kad netikėtas atsitikimas įvyko: Agota Subonienė buvo išsimokinus senmergės rolę lošti ir tik 3 dienas prieš lošimą taip labai susirgo, kad negalėjo dalyvauti lošime. Tai Petronė Kalendienė apsiėmė jos rolę ir turėjo tik dvi dienas laiko mokintis. Todėl širdingas ačiū P. Kalendienei už tokį pagalbėjimą.

Reikia pasakyti, kad lošimai gerai pavyko. Lošėjai buvo išsimokinę savo roles ir matėsi iš publikos, kad buvo užganėdinta. Taipgi ir kalbėtojai labai įspudingai pakalbėjo; ypatingai kun. K. Sirvaitis labai įdomiai kalbėjo apie Lietuvą ir Vilniaus kraštą. Tik gaila, kad buvo mažai laiko kalbėti, nes lošėjai buvo prisirengę lošti, tai kalbėtojai buvo prašomi trumpai kalbėti.

Mums yra malonu, kad nors ir į mažą salę, bet prisirinko daug publikos. Daugelis turėjo stovėti laike programa.

Programas buvo užbaigtas su Lietuvos himnu, kurį sugiedojo choras ir visa publika.

Tariu SLA 157 kuopos var du širdingą ačiū lošėjams, kalbėtojams ir vyrų chorui už padainavimą. Taipgi ačiū ir visai publikai už atsilankymą ir ramų užsilaikymą. Po programo visi linksmi pasišoko prie Urbono orkestro.

M. Subonia.

Paterson, N. J.

SLA 101 kuopos veikimas

SLA 101 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 1 d., prirastose vietose ir prirastu laiku. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm., M. Ragauskas. Praeitose susirinkimo protokolais perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Finansų sekr., A. Gustas, raportavo, kad randasi vienas ligonis. Tai sesuo P. Jokušauskienė. Fin. sekr. pareiškė, kad ligonė yra gerai laikoma ligonių lankytojų.

Kiti raportai taipgi išsklaidyti ir vienbalsiai priimti.

Kadangi šiame susirinkime dalyvavo apie 30 narių, tai buvo gana gyvas susirinkimas. Buvo iškilta klausimas, kad kuopa siųstų delegatus į seimą, nes per 10 metų ji to neprašė.

Sekantis SLA 101 kuopos susirinkimas įvyks kovo 7 d., prirastose vietose ir prirastu laiku. Visi nariai ir narės esate kviečiami į tą susirinkimą skaitlingai atsilankyti, nes aš girdėjau, kad finansų sekretorius jau yra gavęs SLA Centro viršininkų balotus, o visiems nariams tai turi rūpėti ir Centro viršininkų rinkime dalyvauti. Taipgi malonėkite atsiųsti kandidatų prie mūsų kuopos prisirašyti.

J. Treinis,
SLA 101 kp. koresp.

Manchester, Conn.

SLA 207 kuopos veikimas

SLA 207 kuopa šiais 1940 metais rengiasi prie didelio darbo. Tas darbas gal bus svarbiausias, nes SLA 207

kuopa susilaukia 25 metų savo gyvavimo sukakties. Paminėjimas manoma surengti ateinančiam rudenį.

Vasario 3 d. įvyko kuopos metinis visų narių parengimas, kazyrų parė (Card Party). Komisijoj buvo: M. Giraitienė, B. Čemerkienė, A. Kišonienė, A. Karnilienė ir J. Šimanskas. Komisija dirbo gerai, daug tikėtų buvo išpildyta. Reikia pasakyti, kad dvi komisijos narės, A. Kišonienė ir A. Karnilienė, turėjo naują sumanymą, leido del atspėjimo "Gessing Cake", bet niekas neatspėjo. Tas davė nemažai pelno del kuopos.

Iš susirinkimo

SLA 207 kp. susirinkimas buvo vasario 11 d. Buvo atsiųsti iš Hartford, Conn., du svečiai, SLA 124 kuopos delegatai, pasitarti kaslink rengimo abiejų kuopų dvilypio pikniko. Piknikas nutarta rengti Wapping, Conn.

Kazyrų parės komisija išdavė raportą. Iš parengimo pelno liko \$24.43.

Organizatorius, J. Tvaronaitis, perstatė į SLA 207 kuopą šešis naujus aplikantus. Susirinkimas visus priėmė.

SLA 207 kuopos valdyba

SLA 207 kuopos valdyba 1940 metams yra: pirm. J. Užupis, vice pirm. J. Šimanskas, užrašų rašt. A. Birietė, fin. rašt. A. Tvaronaitis, fin. rašt. pagalbininkė A. Basčiūtė, išdin. A. Sokas, išdo glob. M. Giraitienė ir K. Ramanauskas, organiz. J. Tvaronaitis, maršalka B. Kulikauskas, daktaras-kvotėjas Dr. M. E. Moriarty.

Judami paveikslai

Vasario 18 d. SLA 207 kp. surengė judamų paveikslų vakarą. Paveikslus rodė filminkas J. Januškevičia, Jr. Paveikslai yra natūralės spalvos, aiškūs ir vaizdingi.

Ta proga buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės 22 metų gyvavimas.

Svarbus pranešimas

SLA 207 kuopa rengia judamų paveikslų vakarą kovo 8 dieną, 7 val. vakare, Lietuvių salėje, 24 Golway St., Manchester, Conn. Filmas rodydys Vl. Mučinską, buvęs Švedų Amerikos Linių lietuvių skyriaus vedėjas. Šios filmos bus rodoma apie Lietuvą, Latviją, Estiją, Suomiją ir Švediją. Filmas aiškina pats filminkas Vl. Mučinskas. Partitina visiems matyti šias penkių valstybių filmas.

A. Tvaronaitis.

Vandergrift, Pa.

Sužeidė SLA 165 kuopos organizatorių

SLA Antro Pažangos Vajaus organizatorių ir SLA 165 kuopos fin. sekr., A. Juškaitį, išliko nelaimė: dirbtuvėje prie darbo jam viena ranka per alkunę pavojingai sužeista. Kompanijos daktaras tikrina, kad jis ligonį pagydysias be ligoninės. Ateitis parodys.

Todel laikinai Antrojo Pažangos Vajaus darbas broliui Juškaičiui neįmanomas. Bet jis sako, kad kai tik daktaras pavyks išiešinti — jis griebis naujų narių įieškoti, kad užbaigus savo pradėtą darbą.

Linkėtina jam koreičiausiai pasveikti. Koresp.

Rumford, Me.

Šis-tas iš SLA 299 kuopos veikimo

Pereitų metų veikimu negalima dideliai džiaugtis, bet nėra reikalo ir verkėti, atsižvelgiant į tas aplinkybes, kuriose tenka dirbti. Pas mus žmonės dirbtuvėse dirba trims atmainomis, kas apsunkina visus sueiti į didesnį būrį. Kiti ant ukių arba miškuose vargsta ir pelno sau duonėlę.

Bet SLA 299 kuopa, turėdama neuilstantį organizatorių, brolių A. Maliauską, pernai gavo nemažą narių, nes jis prirašė apie 25 naujus narius. Šiais metais jis taipgi nemiega, nes jau turi prirašęs apie 15 naujų narių. Todel kyla klausimas: jei brolis A. Maliauskas tiek narių gali prirašyti, tai kodėl mes negalėtume jam padėti? Juk šis vajas yra daug lengvesnis, negu praeitis, nes dabar nereikia mokėti įstojimo ir daktarui už sveikatos išegzaminavimą. Todel reikėtų visiems nariams laike šio vajaus pasidaruoti ir prirašyti tiek naujų narių, kad turėtume koki šimtą, o gal dar ir su gerom magaryčiom.

SLA 299 kuopos valdyba arba taip vadinamas "J. Kaulaičio kabinetas" šiemet šiek tiek pasikeitė. Pirmininkas, išstarnavęs tose pareigose per 21 metus, norėjo pasitraukti ir kitam savo vietą užleisti. Bet nariai jo pareikalavo dar keturis metus tarnauti, o kai išstarnaus 25 metus, tai prirašė jį paleisti "ant pensijos". Yra mūsų kuopoj valdybos narių, kurie irgi gerokai tame "kabinete" išsėdėję. Tai J. Abaris, kuris per 21 metus išbuvo finansų sekretorium,

protokolų sekretorium ir organizatorium. Visi nariai mūsų broliui Juozui Abariui tačia širdingą ačiū už toki ilgą pareigų eimą mūsų kuopoje.

Šių metų SLA 299 kuopos valdyba yra sekama: pirm. J. Kaulaičia, vice pirm. E. Valikonienė, fin. sekr. J. Šopis (kuris 18 metų išbuvo išdininku), prot. sekr. A. Maliauskas, išdin. Eva Baywood (dar mokyklą lankanti), išdo glob. C. Ekroth ir J. Klemanskis, maršalka J. Sabalinskis, organizatorius A. Maliauskas.

Sausio 14 dieną turėjome surengę paveikslų vakarą. Paveikslus rodė Brockton Cream bravoro iš Worcester, Mass., atstovas, A. Penkevich. Laikė mokyklą lankanti, išdo glob. C. Ekroth ir J. Klemanskis, maršalka J. Sabalinskis, organizatorius A. Maliauskas.

Sausio 14 dieną turėjome surengę paveikslų vakarą. Paveikslus rodė Brockton Cream bravoro iš Worcester, Mass., atstovas, A. Penkevich. Laikė mokyklą lankanti, išdo glob. C. Ekroth ir J. Klemanskis, maršalka J. Sabalinskis, organizatorius A. Maliauskas.

Toronto, Canada

SLA 236 kuopa minėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

SLA 236 kuopa minėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį del vilniečių naudos. Parengimo komisija dėjo visas pastangas, kad kodaugiau būtų pelno del Vilniaus nukentėjusių.

Programą pildė kuopos nariai, gražiai sudainavo solo ir duetus. Jiems gėlbėjo "Aušros Choras", pianistas Pocius ir jo sesutė Marytė, kuri labai gražiai padainavo keletą dainelių ir pagriežė smuiku. Gerbiame Pociams tenka gražiai padėkoti, nes jie jau kelintu kartu mielu noru sutiko SLA 236 kuopos programą išpildyti.

Labai gaila, kad neperdaugusia publikos buvo atsilankę, todel ir pelno liks mažai. Lietuvos nepriklausomybės minėjimo vakaras buvo atidarytas Lietuvos himnu. Jonas Jokubynas pasakė prakalbą, paminėjo dabartį ir praeitį Lietuvos. Reikė užuojautą Lietuvos gyventojams.

SLA 236 kuopos mėnesinis susirinkimas

Vasario 11 d. įvyko SLA 236 kuopos mėnesinis susirinkimas. Pirm., A. Frenzelis, atidarė susirinkimą. Iš eilės sekė protokolų skaitymas ir taip toliau. Parengimo komisija pareiškė, kad dėjo visas pastangas, kad daugiau būtų pelno del vilniečių naudos, bet pasekmės buvo labai mažos.

Ona Indrilienė pareiškė, kad gavo laišką nuo gerb. Treigijų. Laiškė prisiūtą du doleriai aukų del Vilniaus ir P. Karaskauskas vieną dolerį prisiūtą. Jonas Man'us taip pat pareiškė, kad jis nuo savęs aukuoja tris dolerius, paprašydamas kiek kas išgali aukoti, kad padidinus aukų sumą vilniečiams. Nariai širdingai atjautė Vilniaus padėtį. Tuojuo suaukojo po \$1: A. Frenzelis, J. Jokubynas, Kunucai, Semalavičiai, Plenai, Bieliauskai, Margai, S. Stankienė ir Augustis. Iš viso pasidarė penkiolika dolerių. Be to iš ddo kuopa pasaukojo 10 dolerių, tai viso susidarė \$25.

Parengimo kom. pareiškė, kad moterys yra suaukoję gerų daiktų Vilniaus naudai. Nariai nutarė išleisti dovanoms, kad padidinus pelną. Negalima nepaminti, kad gauta dovana iš Anelės Blažaitytės graži juosta, nuo A. Stankienės gražus numegsti keturi šmotai stalo ar šiaip papuošalai, S. Frenzelienė taip pat nemažai prisidėjo. Vienu žodžiu, moterys atsinešė gražiai tuo reikalu. Gal dar nars moterų, kurios galėtų kas nors aukoti? Labai prašome.

Turiu šia proga priminti, kad SLA 236 kuopa rengia labai gražų vakarą, dramą Rytų Piliis. Tai labai puikus vakalas. Primenu nariams ir visiems lietuviams, kad mūsų parengimo komisija tikisi publikos turėti nemažai tą vakarą. Salė yra jau paimta visiems gerai žinoma, 404 Bathurst St. Išanksto prašome kitų draugijų balandžio 6 d. nerengti jokių parengimų ir atsilankyti į šį parengimą ir smagiai laiką praleisti.

Kovo 10 d. įvyks mėnesinis susirinkimas, 404 Bathurst St., 3 aukšte, 2 val. po pietų. Prašome visų narių atsilankyti į susirinkimą ir daugiau domės kreipti į kuopos reikalus.

S. V.,
SLA 236 kp. koresp.

New Kensington, Pa.

SLA 192 kuopos kazyrų lošimas

SLA 192 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 10 d., Sokolų Slavų svetainėj, 1136 4-th Ave., New Kensington, Pa. Duoklės imti prasidės 12 val. po piet, o susirinkimas atsidarys 1 val. Taigi malonėkite visi nariai ir narės nepavėluoti į susirinkimą. Taipgi atsiveskite nors po vieną naują aplikantą.

Po susirinkimo įvyks kazyrų lošimas. Prasidės apie 4

Prezidento proklamacija 1940 metų cenzo reikalu

Pilną kooperaciją į šelioliktą Dešimtmetinį Cenzą prezidentas Rooseveltas paaškina kaip "vienas geros pilietystės reikalavimas" proklamacijoje išleistoje iš Baltojo Nam.

Prezidento proklamacija adresuota kiekvienam iš 132,000,000 žmonių, kurie gyvena Suvienijotose Valstijose ir jos teritorijose bei užjūrio valstybėse.

Žmogus, teikdamas informaciją, sau skriaudos nedarys, prezidentas nurodo, todel, kad:

"Cenzas nieko bendro neturi su taksavimu, su militariska ar 'jurų' tarnyste, su priverstinu lankymu mokyklų, su imigracijos sutvarkymu, ar užlaikymu tautiško, valdiško ar vietinio įstatymo, ar tvarkos. Netikėkit, kad nors mažiausios informacijos bus išduotos apie asmenį ar jo reikalus. Pilnai apsaugoti tiesos ir intereso asmenų, kurie pristato informaciją, kiekvienas Cenzo Biuro darbininkas yra draudžiamas, nuo sunkia bausme, nuo išdavimo kokių nors informacijų, kurios jo žinioms papuola".

Pilnas tekstas proklamacijos, su parašu Franklin D. Roosevelt, prezidento, ir padėjimu Cordell Hull, valstybės sekretoriaus yra sekantis:

ŠEŠIOLIKTO DEŠIMTME-TINIO CENZO Amerikos Suv. Valstijų prezidento išleista PROKLAMICIJA

KADANGI, sekant įstatymą kongreso užgirtą birželio 18 d., 1929 m. 46 Stat. 21, šešioliktas Dešimtmetinis Suvenytų Valstijų cenzas bus imtas balandžio 1 d., 1940; ir

KADANGI, šitas cenzas, kuris pažymės 150 sukaktuvės pirmo Suv. Valstijų cenzo, yra Suv. Valstijų konstitucijos reikalaujamas nustatyti kelių valstijų vietas atstovų bute; ir

KADANGI, INFORMACIJOS GAUTOS iš cenzo užklausių šiuo metu turi būti išduotos pilnų ir dabartinę faktišką pavelskų mūsų tautos žmonių, namų, ukių, fabriku

val. po piet. Geresni kazyrnikai išlaimės dovanas, kurių bus nemažai. 500 lošimui bus apie keturiuos dovanos ir kazarino — 4 dovanos. Aš tikrinu, kad bus gana geros dovanos, nes daug savanorių SLA 192 kuopos narių prirašė aukoti dovanas. Kazyrų uždarsis, kaip buvo nutarta praėjame susirinkime, bus pagelba SLA 192 kuopos vienai šeimynai, kuriai ta pagelba labai reikalinga. Visą pelną ką uždirbsim atiduosim SLA 192 kuopos nariams Rameikiams.

Todel mieli broliai ir seserys, New Kensingtono ir apilinkės, malonėkite visi atsilankyti į šį kazyrų parengimą. Aš tikrinu, kad visi smagiai laiką praleisti ir su senai matytais draugais bei draugėmis pasimatyti, prie to turėsime svaiginančių ir minkštų gėrimų, taip pat skanių užkandžių.

Gerbiame SLA 192 kuopos narės ir gerbiame nariai, kurie prirašė dovanas pirkti, tai malonėkite nepasivėluoti sunesti dovanas pas J. Ivoškie, 975 — 2nd Ave., New Kensington, Pa., apie kovo 6 d. arba 7 d., nes reikia žinoti ar reikės daugiau darpirti.

Dar kartą kviečiame visus atsilankyti į viršminėtą parengimą. Įžanga tik 25c.
SLA 192 Kp. Narė.

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPŠIO

Geriausią popiera korespondencijoms rašyti yra balta "bond" popiera, ant kurios rašant plunksna neįsivelia į pakulas. Korespondentams žinotina yra taipgi, kad nereikia rašyti eilutėmis nuo krašto iki krašto, bet reikia palikti iš kairio šono, iš viršaus ir iš apačios laukus dviejų colių platumo, o iš dešinės užtenka pusės colio. Tokie yra reikalavimai, kuriuos stato autoriams visi civilizuoto pasaulio leidėjai, ir kurių autoriai be jokio klausimo prisilaiko. Taip ir mums galima daryti.

SLA antras apskritis (Bostono-Worcesterio apilinkė) užsimojo plačiai pasidaruoti laike Antrojo Pažangos Vajaus. Tuo tikslu jo darbuotojai varo agitaciją iš radio stoties WORL, Eoston, Mass. Pirmutinę prakalbą pasakė Bostono apilinkės Generalis Organizatorius, brolis A. J. Namaksy. Vasario 11 dieną kalbėjo SLA pirmo apskrities pirm., A. Kriaučialis. Paminėjęs apie įvedimą Susivienijime naujų skyrių su rezervais, jis pasakė: "Šiandien mums jau nėra reikalo bėgti į žydiškas apdraudus kompanijas apdrausti savo gyvastį. Mes tą viską turime savo lietuviškai tautiškoj organizacijoj — Susivienijime Lietuvių Amerikoje". Pirmame apskrity (Shenandoah-Mahanoy, Pa., apilinkėje) panaši agitacija už SLA vedama per brolio A. Staniškio palaikomą lietuvių radio programą. Laikė Aukšinio Vajaus už SLA per radio agitavo chigagiečiai.

I REDAKCIJOS pajudintą klausimą apie konstitucijos pataisymą atsiliepė jau ištisa eilė mūsų darbuotojų. Tie jau pareiškimai telpa šiame Tėvynės numery. Kas daugiau savo nuomonės tuo reikalu pareiškė? SLA kuopos kovo mėnesio

susirinkimuose tai jau tikrai turėtų apie tai pakalbėti.

SUSIVIENIJIME yra apie dešimtis apskričių. Vieni jų gana gerai gyvuoja ir veikia, o kiti — tik iš vardo. Kaikurie nariai dažnai prikiša apskričiams ir jų valdyboms už nedarbštumą, arba nieko neveikimą. Bet SLA pirmo apskrities sekr., brolis J. K. Urbonas, štai ką jį tai sako: "Apskričių naudingi darbai gludi ne vien apskrities valdyboje, betir jų nariuose". Tai labai teisingas pasakymas.

ANAIŠ sunkiaisiais Lietuvos laikais Maironis mums parašė nemirtingas atminties eilėraštį: "Eina garsas nuo rubežiaus, žirgas reiks balnoti". Dabar mes galėtume sau į galvą įsikalti: "Eina mūsų Antras Vajus, reik narių įieškoti".

PRAEITĄ savaitę Tėvynės redakcijoje ir SLA Centre lankėsi SLA Finansų Komisijos pirm., brolis Ch. K. Pike-lis iš Pittsburgh, Pa. Jis atvežė redakcijos ir Centro darbuotojams širdingus sveikinimus nuo pittsburghiečių ir taipgi, kaip SLA 195 kuopos organizatorius, atvežė keletą aplikacijų. Jis pasakojo, kad Pittsburghe ir apilinkėje Pažangos Vajus eina sekmingai. Bet dar daugiau pasekmų būtų, jei organizatoriai turėtų daugiau laiko naujų narių įieškoti.

UZPRAEITĄ savaitę buvo pasekmingiausia aplikacijomis, kurių į Centrą organizatoriai prisiuntė net 72. Tai reikšia po vieną ir pusę aplikacijos kiekvieną darbo dieną. Tiek aplikacijų per vieną savaitę dar nesame gavę jokiam mūsų Susivienijimo vajuje. Bet ar tai jau aukščiausias laips-

nis, ką mes galime pasiekti?

IŠRODO, kad ir Antrame Pažangos Vajuje SLA 352 kuopa, iš Detroit, Mich., pasiekė aukščiausio laipsnio. Iki šiol tos kuopos organizatoriai sekamai aplikacijų prisiuntė: B. Kebablietienė — 24, P. Kučinskas — 22, J. Kibartas — 5, S. Masytė — 4, E. Molienė — 2, Ch. Maskelis — 2. Viso 49 aplikacijos. Dar nė vienos kitos kuopos organizatoriai nėra tiek aplikacijų prisiuntę. Bet kaip pavienis organizatorius pirmoje vietoje stovi SLA 38 kuopos organizatorius brolis J. Aymanas, kuris iki praeitos savaitės pabaigos yra prisiuntęs 37 aplikacijas.

MUSŲ korespondentas, brolis M. Subonis, iš Youngstown, Ohio, rašydamas apie SLA 157 kuopos surengtą Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą, tarp kita ko, rašo: "Lietuvių parapijos vyry choras padainavo kelias atvejais. Klebonas dalyvavo sykiu su choru". O tuo klebonu yra kun. Petreikis. Tokių klebonų ir kunigų Amerikoje yra labai nedaug.

ŠI ŽIEMA ir pavasaris Vilniaus kraštui bus dar labai vargingi, bet bado šmėklos neprileisime". Taip rašo Vilniaus Geležinio Fondo Centro Komitetas. Toliau jis sako, kad ne vien duona žmogus gyvena. Žmonės reikalingas ir dvasinis maistas. Ir del to minimas komitetas prašo amerikiečius stoti į talką kultūros reikalams Vilniuje remti, padedant: į neturtingų vaikų rankas įduoti elementorius, vadovėlius, sąsiuvinius, aprūpinti vaikų darželių visais jiems reikalingais dalykais, padėti steigti visur kaimuose lietuviškus knygynėlius, o miestuose lietuviškus kultūros centrus. Kiekvieną jų at-

siųstą centą komitetas priza-dotinkamiausiai sunaudoti.

PRAEITĄ savaitę šie broliai ir seserys pareiškė noro prie mūsų Susivienijimo prisirašyti:

13 kp., Minersville, Pa. — V. Šmulskis;
30 kp., Scranton, Pa. — A. Ramoška;
41 kp., Lawrence, Mass. — G. Pavilauskas, V. Mizaras, F. Raskow, M. Deltuvienė;
60 kp., Grand Rapids, Mich. — Mrs. Olga Cole, Petras Solow;
63 kp., Chicago, Ill. — Helen Mažeika, Ana Chelna, C. Zaugh, I. Makar;
122 kp., Chicago, Ill. — E. Sverekienė;
124 kp., Hartford, Conn. — U. Unaitis,
173 kp., Lowell, Mass. — A. Raudelunas;
186 kp., Alliance, Ohio — L. Sampson;
195 kp., Pittsburgh, Pa. — J. Pecukas;
210 kp., Williamstown, Pa. — H. Aukštakalnis;
212 kp., Kenosha, Wis. — P. Tomkavicz, M. Momkavicz;
214 kp., St. Louis, Mo. — J. Budrys;
251 kp., Chicago, Ill. — Rev. Mt. Geniotis;
299 kp., Rumford, Maine — A. Gouble, N. Naviskas;
352 kp., Detroit, Mich. — F. Yuzėnas (v. sk.), A. Yuzėnas, F. Gaizauskas (v. sk.), F. Miscavige;
353 kp., Pittsburgh, Pa. — A. Penkunas;
365 kp., Jamaica Plain, Mass. — J. Jankauskas, G. Korzon.

A. Kriaučialio kalba, pasakyta vasario 11 iš radio stoties WORL Bostone

Gerbiamieji radio klausytojai, SLA nariai ir norintieji būti SLA nariais.

SLA 2 apskritis nutarė pradėti vaju savo kuopose. Kaip žinoma, Antras Pažangos Vajus jau yra pradėtas keli mėnesiai tam atgal. Nekurie kuopų organizatoriai, jau gana daug yra pasidaravę šio vaju metu. Kad šis vaju būtų pasekmingsnis, 3 apskritis paskyrė tam tikrą sumą pinigų, kad oro bangomis pasiekti visus lietuvių gyvenančius Naujojo Anglijos ir sudominti juos SLA Pažangos Vajaus elga.

Vajai yra rengiami tam, kad gautų daugiau naujų narių į SLA.

Tulas laikas tam atgal prirašymui prie SLA vien įstoįmo reikėdavo mokėti tarpe \$7.00 ir \$10.00. Dabar, vaju laiku ir naujuose skyriuose nauji nariai į apsaugos skyrius yra priimami be jokio įstoįmo. Ir daktarui kvotėjui apmoka Centras.

Valkai yra priimami nuo 1 metų iki 16 metų, į suaugusių skyrius nariai yra priimami nuo 16 iki 60 metų.

Apdraudus skyrėi prasideda su \$100 ir baigiasi su \$5,000. Taip, kad aplikantas, įstodamas į SLA, gali pasirinkti tokį skyrių, kuris jam geriausia patinka.

Visi nauji skyrėi dabar yra su taupinimo rezervais. Narys, išbuves kelis metus Susivienijime, netik kad apsaugoja savo gyvastį, bet tuo pačiu laiku susitaukina pini-

gus. Todel šiandien mums jau nėra reikalo bėgti į žydiškas apdraudus kompanijas apdrausti savo gyvastį. Mes tą viską turime sutvarkę savo lietuviškai tautiškoj organizacijoj — Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Gerbiamieji lietuviai, SLA nariai tėvai ir motinos, rašykite savo vaikams tik į SLA. Mums reikalingas jaunimas, o jaunimui Susivienijimas. Mes, senesni veikėjai, jau pavargome bedirbdami. Mums reikia naujų spėkų. Prašome jus, jaunuoliai, ateikit pas mus, dirbkite kartu su mumis ir vėliau paimkite į savo rankas S. L. A. vairą, su tukstančiais narių ir milijonais dolerių.

Kuopas, kurios neišgali ką nors surengti savo spēkomis vaju metu, prašau kreiptis prie SLA antro apskričio sekr., K. Mereskevičiaus, 387 Summer St., Lynn, Mass., arba prie generalių organizatorių — A. J. Namakys, Broadway, So. Boston, Mass., ir K. Šimkonio, Worcester, Mass.

Tad į darbą broliai kuopų organizatoriai ir visi SLA nariai gyvenanti šioje apskrityje. Dirva yra plati. Darbas naudingas.

Lai šis Antras Pažangos Vajus pačaugina mūsų šeimyną antro apskričio ribose 500 naujų narių! Ir tai galima lengvai atsiekti, jeigu tik visi kartu dirbsime.

Ačiu už pasiklausymą. Pasėkmes matysime vėliau.

A. Kriaučialis, SLA 2 apskr. pirmininkas.

Artinantis SLA pirmo apskričio suvažiavimui

SLA pirmo apskričio pusmetinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, 31 d. kovo, 1940 m., Tamaqua, Pa.

Laiko jau nedaug beliko iki suvažiavimui, todėl priglūnčios prie pirmo apskričio kuopos turite rengtis prie jo.

Kuopos rengdamosi dalyvauti apskričio suvažiavime, bandykite kuopos susirinkime gerai pagyvinti, apkalbėti visus apskričio neregulus, trukumus ir, suradę gerų, naudingų pataisymų-pagerinimų, pridukite juos apskričio suvažiavimui, kuris mielu noru kiekvienos kuopos priduktą įnešimą ar reikalavimą apkalbės, apsvartys ir vėliau bandys įgyvendinti.

Kad mūsų SLA pirmas apskritis nėra tokia, kokią jis turėtų būti, tai tame jokios paslapties nėra. Bet už tai ką nors kaltinti ar kam nors tą kaltę primesti nėra prasmės, nes reikia pasakyti, kad mes visi ir visos prie apskričio priglūnčios kuopos esame tame kaltė.

Žinoma, kiti daro priekaištus apskričio valdybai. Bet reikia pasakyti, kad tokie priekaištai jokio pamato neturi, nes nėra svarbu kokių gabumų žmonės sudaro apskričio valdybą, bet jeigu jie negaus paramos ir pritarimo bei kooperacijos visame iš visų kuopų ir jų narių, tai jie vieni jokių stebuklų padaryti negali.

Apskričio pasisekimas naudinguose darbuose glūdi ne vien apskričio valdyboje, bet pačiose kuopose ir jų nariuose.

Todel norėdami, kad mūsų SLA pirmas apskritis netik vardu gyvuotų, bet ir pasižymėtų gerais ir naudingais darbais SLA taip ir počio apskričio ir kuopų labui, tad nuo šio suvažiavimo turime pralaužti tą visą, kas kenkia mūsų visų bendram darbui.

Susivienijimas Lietuvių A-

merikoje yra netik gražus kiekvienam lietuviui savo lietuvišką skambėjimą, bet ir prakilus savo darbais ir teikimu lietuviui broliškos pagalbos reikalui ištiktus. Todel šia linkme dirbant, daug ir prakilnaus darbo yra.

SLA apskričiai ir kuopos yra jo kamieno šakos ir šakelės ir todėl apskričio ribose yra plati dirva geriems, naudingiems ir broliškoms darbams dirbti. Tik reikia vienybės, sutarimo, bendrumo ir broliškumo, o tuomet galėsime daug gražių ir prakilnių darbų nudirbti.

Esu daugiau negu tikras, kad busimas apskričio pusmetinis suvažiavimas bus gausus kuopų atstovais ir gerais darbais.

J. K. Urbonas, Pirmo apskr. sekr.

Pittsburgh, Pa.

SLA 195 kuopos "Card Party" gerai pavyko

SLA 195 kuopos "Card Party" įvyko sausio 21 d., Mrs. Anna Lukošienės namuose, 629 — 54th St. Šis parengimas buvo labai naudingas ir gerai pasisekė. Dalyvavo apie 40 žmonių. Buvo daug gražių dovanų, kurie buvo padėtos. Po kelių valandų linksmo lošimo, buvo dovanos išdalintos.

Po to buvo prirengti užkandžiai ir vėliau visi smagiame upe išsikirstė.

Manome, kad būtų gerai, jei ir daugiau tokių parengimų įvyktų mūsų kuopoj. Pelno šį sykį buvo \$24.07. Šiame parengime dirbo sekanči komisija: Jonas Maslinaitis, H. Rimkevičius, Sally Maslinaitis, Mrs. Stroga, Ona Lukošienė ir kiti. Visiems ačiū!

Teko girdėti, kad bus rengiama ir vėl "koks surprise". Lauksim ir visi dalyvausim. "Bingo"

Lawrence, Mass.

Prakalbos ir vakarienė nusisekė neblogai

SLA 41 kuopa rengė prakalbas ir vakarienę vasario 4 dieną. Pasekmės neblogos. Prakalbos prasidėjo 3 val. po piet. Pirmiausiai kalbėjo A. J. Namakys, Generalis Organizatorius Bostono apskrityje, apie SLA reikalus ir nurodė reikalingumą prie SLA rašyti visiems lietuviams, nes S. L. A. tinkamiausia pašalpinė draugija ir tt. Antras kalbėjo adv. F. J. Bagočius, SLA prezidentas. Pirmoj savo kalboj jis kalbėjo apie SLA reikalus ir naujus skyrius, su rezervais. Išaiškino labai aiškiai ir nuosekliai. Trečias kalbėjo adv. F. Bobblis, dar senesni atvykęs į Lawrence. Jis taipgi prisiminė apie SLA ir pareiškė, kad jis dar nesąs nariu, bet jau prisirašęs. Ketvirtas buvo Dr. C. J. Mikolaitis, kuris pakalba veik visose mūsų mieste rengiamose prakalbose. Kalbėjo trumpai bet aiškiai apie SLA reikalus ir atšikiai apie SLA reikalus ir tt. Adv. F. J. Bagočius antrojo savo kalboj kalbėjo apie Lietuvą ir lietuvių padėtį ir apie karą. Apie Lietuvos padėtį pasakė gerą kalbą.

Vakarienė buvo žemutinėje svetainėje. Prasidėjo 6 val. vakare. Sulig pačių atsilankusių žmonių išsireiškimo: "Vakarienė buvo labai gera ir smagi". Laikė vakarienės buvo kalbų ir vieno kito išsireiškimų. Brolis F. J. Bagočius pareiškė, kad šioj vakarienėj bus įvežinta Pirmo Pažangos Vajaus nauji nariai, apdovanojant juos ir senus veikėjus ir komitetą SLA ženkliu. Nauji nariai labai yra smagu, gavę labai gražią dovaną.

Po vakarienės buvo lietuviška muzika ir svečiai praleido linksmai laiką iki vėlumai. Prie stalų laikė vakarienės patarnavo: Julė Brazauskaitė, Aldona Bagdonaitė, A. Stakionienė, K. Kezulis, M. Dvareckas ir A. Pivnickas. Laikė prakalbų ir vakarienės pirmininkavo kuopos pirm., A. Pivnickas.

Prakalbose žmonių buvo apie 150, o vakarienėj šimtas suvirš.

M. Stakionis.

Mahanoy City, Pa.

SLA 211 kuopos veikla

Pereitame SLA 211 kuopos susirinkime vasario 4 dieną nutarta rengti "Card Party" ir tam reikalui buvo išrinkta komisija, susidedanti iš moterų, kurios pirmininke parinkta p. I. Petrušauskienė. Kiekvienam žmogui buvo išduoti darbuojai: jau pasamdė sveitinė, parupino įžangos bilietus ir tt.

"Card Party" įvyks sekmadienį, kovo 31 d., Šv. Juozapo lietuvių parapijos svetainėje, Mahanoy City, Pa. Bus lošama visoki gėmiai ir lošis prasidės lygiai 8 val. vakare, o įžanga tiksliai 50 centų. Be abejo, susirinks visi SLA 211 kuopos nariai, taipgi apkalbės kuopų nariai ir bendrai daug lietuvių lošti kortomis, nes bus daug gražių dovanų (prizes) ir apart to dar bus ir užkandžių su išsigerimais. Tai bus labai šauni "party".

Minėtas kuopos susirinkimas buvo gyvas ir tvarkingas. Visi reikalai buvo apkalbami ir sprendžiami tvarkingu būdu. Organizatoriai, brolis A. Ramanauskas, perstatė penkis naujus narius, kurie kuopos tarimu buvo priimti. Iš jų penkių naujų narių, trys yra čia gimę jauni lietuviai. Labai smagu matyti Amerikiečių gimusių lietuvių ir lietuvių, prasidedančių prie didžiulės Amerikoje lietuvių šeimynos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Kartu brolis Ramanauskas pareiškė, kad tai beveik dar tiksliai pradžia ir kad iki Antras Pažan-

gos Vajus pasibaigs, tai jisai pralenks daugelį net tų organizatorių, kurie dabar yra pirmiau jo. Mes tam pilnai tikime, nes žinome brolio Ramanausko gabumus.

Sekantis SLA 211 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 3 d., kovo, priprastu laiku ir priprastoje vietoje. Yra pagedaujama, kad šitame susirinkime dalyvautų visi kuopos nariai, nes bus renkami delegatai ir pirmo apskričio suvažiavimui. Taipgi artinasi Pildomosios Tarybos rinkimai ir seimas. Butų gerai, kad nariai pasiulytų naudingų sumanymų kaip apskričio suvažiavimui taip ir seimui. Privalome atminti, kad tik tuomet organizacija buna veikli ir tvarki, kada jos visi nariai aktyviai dalyvauja visuose jos darbuose.

Sukruskime visi prie darbo, pagelbėkime organizatoriui daugiau naujų narių gauti. Gal jusų draugas, kaimynas ar pažystamas prie Susivienijimo dar nepriguli. Pakalbinkit jį ir paraginkit, kad prisirašytų. Dirva plati, darbo daug — dirbkite visi.

Korespondentas.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 kuopos susirinkimo

Vasario 4 d., Lietuvių Svetainėje buvo SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame atlikta visi būtini kuopos ir Centro reikalai ir padaryta keletas naujų tarimų. O svarbiausias, tai kad Antras Pažangos Vajus pradeda įsisiuonoti visu smarkumu ir duoda viltes, kad Detroitas ir šiame vajuje turės pirmenybę, nes tokias pastangas deda generalis organizatorius Ch. Martin ir kuopų organizatoriai, labiausiai P. Kučinskis, kuris šiame susirinkime perskaitė 15 aplikacijų ir visos buvo priimtos. Aplikantų vardai: Veronika Vailauskienė, Veronika Varneckienė, Anna Juzenienė, Pranas Juzėnas, J. Nakas, Julė Nakas, Mary Narush, Wilkas, Salamon Astrauskas, liam J. Narush, Eva Astrauskas, Kastancija Gustus, Julius J. Vasilauskas, Jonas Valiukas, Elzbieta Valiukas, Mary Yotkois. Organizatorės sesuo Kebaitienė ir sesuo Molienė perskaitė aplikacijas šių kandidatų: Jonas Dykas, Albert J. Thomas, Ruth M. Thomas, Joseph Kulbokas, Jos. Jockunas ir Alfred F. Gaizauskas. Organizatorė advokatė sesuo S. Masytė perskaitė 4 aplikacijas: Peter Racko, Bruno Jakimavičius, Vytold Jakimavičius ir Edvard V. Musteikis.

Viso šiame susirinkime priimta 25 aplikacijos. Seserys Molienė ir Masytė užsiregistravo kaip naujos aspirantės šiame vajuje. Galima iš jų daug tikėtis, nes tai turinčios plačią pažintį Detroito lietuviuose ir kartu turinčios galimybes laimėti šį kontestą.

Prie raportų vilniečiams gelbėti komisija pranešė, kad yra rengiamas Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas kovo 10 d., Lietuvių Svetainėje, kurio visas pelnas skiriamas vilniečiams pagalbi. Principaliu kalbėtoju bus Lietuvos konsulas P. Daužvardis iš Chicago, Ill. Taipgi kalbės profesorius Stanton iš Ann Arbor, Mich., Dr. Jonikaitis ir žydų vadas Dr. Franklin. Muzikali programą pildys Detroito Lietuvių Dailės Choras, solistai, duetai ir taip toliau, vadovaujant muz. Kvedarui. Programas prasidės 5 val. vakare. Įžanga veltui. Po programo bus balius su šokiais.

SLA nariai nepamirškite šios svarbios dienos, nes gal būt bus paskutinis parengimas vilniečiams šio komiteto. Atlikite savo pareigą kaip lietuvių ir žmogaus. Sulig priimtos tradicijos

rengti metinį pikniką, nutarta daržo užėmimą pavesti komisijai, kuri rūpinas vilniečių gelbėjimu.

Generalis organizatorius prašė, kad jam leistų iš kuopos išdo išleisti vaju išgarsinimui per lietuvišką radio valandą \$10.00. Jo prašymas patenkintas. Taipgi generalis organizatorius pranešė, kad jis organizuoja po Susivienijimo vėliava lietuvių "Baseball Team". Jau truksta tik poros bolininkų. Jo pranešimas sutiktas karštu delyn plojimu. Suprantama, tai būtų gera priemonė pritraukti prie Susivienijimo jaunuolius.

F. Motuzas, SLA 352 kp. koresp.

Ansonia, Conn.

A. a. Kazys Burkauskas, SLA narys ir žymus veikėjas

Vasario 10 d. čia numirė Kazys Burkauskas, vienas iš seniausių lietuvių gyventojų. Buvo jau suviršum 70 metų amžiaus. Vasario 13 d. likos palaidotas Šv. Petro kapinėse, Derby, Conn. Labai daug žmonių palydėjo į amžiną atsilį.

Nuliudime paliko savo žmoną ir 3 sunus Andrių, Praną ir Juozą, kurie visi jau yra vedę. Taipgi šiame krašte paliko 3 seseris ir giminių lietuvių. Paėjo iš kokios nors vietos Kauno rėdyboje.

Velionis buvo praktiškas žmogus, bedirbdamas pas kitus krautuose, susitaupeis pinigų, nusipirko šale miesto mažą ukį. Netekęs darbo, daugiau prižiūrodavo savo ukį, gražiai pragyveno iki mirties.

Dar reikia dirstelti į šios lietuvių kolonijos praeitį, kur a. a. Kazys Burkauskas vaidino svarbią rolę lietuvių judėjime, kaip žymus veikėjas. Šių žodžių rašytojui atvykus į Lietuvos į šį miestelį 1913 m., tuoj pastebėjau jį visokiame lietuvių veikime. Vienur jis draugijose pirmininkavo, kitur buvo sekretorius. Ypatingai velionis įdėjo daug darbo įsteigime Šv. Antano liet. parapijos ir bažnyčios, kurios vyksupas buvo užsipręs nešventinti. Jonui Tarcelai (dabar gyvenančiam Waterbury, Conn.) vadovaujant, prisiėjo daug kovoti kol praprašė vyskupą pašventinti.

A. a. K. Burkauskas apie 30 metų priglūjo prie SLA ir čia jis buvo aktyviausias narys. SLA 66 kuopoj veikdavo ir buvo per kiek laiko išdininu.

Velionis buvo rimto budo, teisingas ir mylėdavo teisingus žmones. Buvo stipriai religingas, bet toleruodavo ir kitokių įsitikinimų žmones bei su visais gražiai sugyvendavo.

Iš priežasties silpnėjančios sveikatos, per pastaruosius kelis metus nepasirodė veikime.

Žymaus vietos lietuvių veikėjo šeimai reikškimas gilius užuojautos, o velionui, pasi-traukusiam iš mūsų tarpo, lai buna ramu išlėsti šaltjo žemėlėje. Mes, likusieji, kol gyvi busime tęsime tavo, Kazy, pradėtus gerus darbus toliau.

J. M., SLA 66 kp. korespondentas.

Youngstown, Ohio

A. a. Liudvika Rudzinskienė, SLA 157 kuopos narė

A. a. Liudvika Rudzinskienė numirė 3 d. vasario. Palaidota 7 d. vasario su bažnytinėmis apeigomis iš lietuvių Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčios.

Velionė paliko nuliudime vyrą, 2 sunus ir 1 dukterį, Youngstowne 1 seserį ir lietuvių 1 seserį ir 2 brolius bei daugiauj giminių.

Velionė paėjo iš Lietuvos nuo Jurbarko. Buvo 49 metų amžiaus. Prie SLA 157 kuopos

pos priglūjo per 12 metų. Youngstowne išgyveno apie 32 metus.

SLA 157 kuopa nupirko gyvų gėlių buketą. Buvo daug gėlių nupirkta nuo jos giminių draugų.

Velionė buvo pašarvota jos namuose ir gulėjo kaip gėlių daržely.

Į Kalvarijos kapines lydėjo apie 30 automobilių. Miela drauge, išsėkis ramiai šios šalies šaltjo žemėlėje.

Mes, kuopos nariai, reiškiame gilius užuojautos likusiai a. a. Radzinskienės šeimai.

M. Šobonis.

Inkerman, Pa.

SLA 79 kuopos valdyba

Pirmininkas Simanas Jakucionis, vice pirm. Antanas Mažeika, fin. sekr. Ona Žurienė, prot. sekr. Vincas Seilus, išdin. Petras Tomashunas, išdo globėjas Antanas Mažeika, organiz. Vincas Seilus ir Simanas Jakucionis, daktaras kvotėjas Dr. Jurgis Andrulis, apskričio atstovai Vincas Seilus ir Simanas Jakucionis.

SLA 79 kuopos atskaitytas už 1939 m.

Ieigos

Sausio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$31.78
Į Centrą pasiūsta ---- 29.68
Kuopai liko ---- 2.10

Vasario mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$51.53
Į Centrą pasiūsta ---- 48.03
Kuopai liko ---- 3.50

Kovo mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$71.93
Į Centrą pasiūsta ---- 67.13
Kuopai liko ---- 4.80

Balandžio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$68.43
Į Centrą pasiūsta ---- 63.43
Kuopai liko ---- 5.00

Gegužio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$47.15
Į Centrą pasiūsta ---- 43.45
Kuopai liko ---- 3.70

Birželio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$66.06
Į Centrą pasiūsta ---- 61.16
Kuopai liko ---- 4.90

Liepos mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$38.45
Į Centrą pasiūsta ---- 35.25
Kuopai liko ---- 3.20

Rugpjūčio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$67.56
Į Centrą pasiūsta ---- 62.46
Kuopai liko ---- 5.10

Rugsėjo mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$64.90
Į Centrą pasiūsta ---- 60.00
Kuopai liko ---- 4.90

Spalio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$64.57
Į Centrą pasiūsta ---- 60.37
Kuopai liko ---- 4.20

Lapkričio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$39.45
Į Centrą pasiūsta ---- 36.15
Kuopai liko ---- 3.30

Gruodžio mėnesio Mėnesinės duoklės ---- \$79.50
Į Centrą pasiūsta ---- 73.10
Kuopai liko ---- 6.40

Per visą metų sumokėta Mėnesinių duoklių -- \$691.31
Į Centrą pasiūsta ---- 640.21

Kuopai liko ---- \$51.10

Pradžioj 1939 metų

turėjo kuopa ---- \$19.77

Uždarbis ---- 4.00

Nuošimtis ant pinigų bankoje ---- 15

Pelnas ir uždarbis nuo liepos 2 pikniko ---- 22.65

Kuopoj liko ---- 51.10

Viso įėjų kuopos \$97.67

Išmokėta

Valdybai ---- \$37.45

Už kaucijas valdybos -- 4.50

Apskričio reikalams ---- 7.00

Viso išmokėta kuopos \$48.95

Pradžioj 1940 metų visas turtas kuopos ---- \$48.72

Vincas Seilus, SLA 79 kp. sekr.

Chelsea, Mass.

SLA 53 kuopos nutarimai

SLA 53 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 7 d. Atlikus visus formalumus, buvo pranešta, kad visi nariai randasi gerame stovy ir kuopoj ligonių nėra.

Metinių šokių rengimo komisija pranešė, kad šokiui kuopai davė gražaus finansinio pelno, antra tiek pelnė iš moralio atžvilgio, nes mūsų kuopos jaunuoliai ir jaunuolės gavo progą pasirodyti savo draugams, kad ir jų kuopa yra neprastė ir už kitų tautų, ir kad esama lietuvių šiame miestely.

Po to sekė prisiekdinimas naujų narių. Prisiegą priėmė dvi sesutės — Frances ir Helena Gailiutės. Frances yra aukštai išlavinta, gabi šokėja ir akrobatė. Jos sesutė Helena klasiškų šokių šokėja. Jų tėvelis, Juozas Gailius, yra vienas lietuvių lietuvis restorano ir cafe savininkas ir senas kuopos narys.

Buvo pranešta, kad vasaros išvažiavimui vieta paimta Keistučio Klubo daržas, E. Dedham, Mass., birželio 23 diena. Nutarta ir kitas SLA kuopas kvieisti rengti bendrai.

Nutarta, kad per organą Tėvynę atsilaukti visų SLA kuopų, esančių Bostone ir apskrityje, ar nebutų galima, bendrai susitarus, sudaryti kokį parengimą sušelpiti Vilniaus krašto varguolių. Todel kuopos pritariančios mūsų sumanymui, artimiausiam kuopos susirinkime išrinkti vieną atstovą ir praneškiti atvirte paskirtos ypatos vardą ir antrašą sekamai: F. Kesler, 8 Vernon St., Chelsea, Mass.

Kadangi artimų kuopų randasi apie dešimt, tai tie 10 atstovų sušauks susirinkimą ir nutars kokį parengimą, kur ir kada rengti.

Kadangi vilniečių šelpimo klausime mūsų apskričiai yra atsilikusi nuo kitų lietuvių kolonijų, tai pradėkim veikti greitai ir kitas organizacijas išjudinsime.

Nutarta, kad ateinančio S. L. A. 53 kuopos susirinkimo programa, kuris įvyks kovo 6 d., susirinkimui užsibaigus, bus "penny sale". Po to bus užkandžių ir kavos visiems dalyviams dykai. Nariai yra kviečiami skaitlingai dalyvauti ir savo draugus atstievisi. Nepamirškite kovo 6 d., Labor Lyceum svetainėje, Billingham Square.

F. Kesler.

Hart, Mich.

Iš SLA 183 kuopos susirinkimo

SLA 183 kuopos susirinkimas įvyko vasario 11 d., Kutulių namuose. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkas, A. Višniauskas. Šiame susirinkime kuopos valdyba buvo visa savo vietoje ir susirinkimas ejo geroje tvarkoje.

Prie naujų reikalų buvo vienbalsiai nutarta surengti didelį balių balandžio 13 d., bendrai su ALDL 207 kuopa. Visi reikalai nebuvo užbaigti apie rengimą balius. Palikta svarstyti kovo mėnesio susirinkime. Tai visų šios kuopos narių pareiga yra į kovo mėnesio susirinkimą atsilankyti, kuris taipgi nutarta perkelti iš antro sekmadienio į pirmą sekmadienį kiekvieną mėnesį per šiuos metus. Susirinkimai bus 1 val. po pietų, Kutulių namuose.

Taipgi visi kuopos nariai malonėkite bent po vieną naują narį kas mėnesis prirašyti prie mūsų SLA 183 kuopos, nes dabar eina SLA Antras Pažangos Vajus ir nėra jokių įstoįmo mokesčių tiems, kurie tik nori prisirašyti prie apdraudus.

V.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Broliams ir seserims išėjimoje

Džiaugiamės, galį vieni kitus sveikinti, atgavę Vilnių ir Vilniaus krašto dalį. Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas, sveikindamas jus užjūrio brolius ir seseris, jau iš Vilniaus, reikdami didžią padėką už tai, kad kovoję del Vilniaus valstybės, Vilnių atgavusi, ėmėsi "alkaną papenėti ir nuoga pridengti". Visas Vilniaus kraštas buvo labai nuvargintas 19-os metų okupacijos ir pereinimo lenkų valdžiai karo. Per susikūrusį paskubomis Komitetą Vilniaus kraštui remti trumpu laiku suplaukė iš viso krašto ir iš brolių išėjusių milijoninės aukos. Ši žiema ir pavasaris Vilniaus kraštui bus dar labai varginę, bet bado šmėklos neprieisime.

Tačiau ne viena duona žmogus gyvas. Vilnius dvasia ilgą laiką buvo svetimos kultūros troškinama. Daugeliui mūsų kraujo brolių buvo išplėsta lietuviškoji kalba. Per mokyklas, per knygą, per laikraštį ir dainą, per lietuvišką potėrį ir elementorių tikimės palengva užmigusia dvasią prižadinti ir su Lietuvos dvasia ir kultūra sutapdinti. Dirbs čia galingai mūsų valstybė, bet turės jai ateiti į pagelbą ir mūsų plačioji visuomenė.

Vilniaus Geležinio Fondo, kaip savarankiška organizacija paveldėjęs VVS darbus ir turtą, įkurė savo centrą Vilniuje (Žygimantų g. 8, b. 5). Čia Fondas ketina išplėsti kultūrinę veiklą, planingai remdamas kiekvieną gražią iniciativą ir darbą. Tad, ir jūs, broliai ir seserys, nuosirdžiai kviečiame, stoti į talką vilniečių kultūros reikalams remti. Padėkite visiems nepasiturintių tėvų vaikams (o tokių Vilniaus krašte daugiausia) įduoti į rankas elementorius, vadovėlius, sąsiuvinėlius, pa-

dėkite aprūpinti vaikų daržulius visais jiems reikalingais dalykais; padėkite įsteigti visur kaimuose lietuviškus knygynėlius, o miesteliuose lietuviškos kultūros centrus. Kiekvienas jūsų atsiųstas centas bus kuotinkamiausiai panaudotas.

Tad prašome jus: a) steigti savo kolonijose VGF Komitetus, b) platinti Vilniaus pasus ir ženklius, kurie turėtų būti lipinami kiekvienų metų atskirą Vilniaus paso puslapį, c) skirti bent dalį gyno pelno nuo savo rengiamų vakarų VGF K-tui, d) įvesti paprotį lipti ant vokų 5 centų ženklelius su užrašu: "Neužmiršk Vilniaus", e) prisiminti Vilniaus Geležinį Fondą per tautos šventes, ypač nepriklausomybės šventę vasario 16 ir 10, kuria Vilniaus sritis grąžinta Lietuvai, arba spalio 27—28, kada mūsų kariuomenė peržengė 19 metų skyrusią demarkacijos liniją ir įžengė į Vilnių.

Aukais prašome siųsti ir visais VGF reikalais kreiptis šiuo adresu: Vilnius, Žygimantų g. 8, b. 5, Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas.

Su broliška pagarba,
Vilniaus Geležinio Fondo Centro Komitetas.

Redakcijos Pastaba. — Šis atsišaukimas, atsiųstas mums atidarytame voke iš Kauno, atėjo be jokio parašo. Nors jis matomai "Vilniaus Geležinio Fondo Centro Komiteto" siųstas, bet mums čia nežinoma kas tai per komitetas yra, koks žmogus ar kokie žmonės jį valdo ir kam jis ar jie yra atsakingi. Atsišaukime sakoma, kad tas komitetas įkūrė savo centrą Vilniuje, bent ant voko paduodamas Kauno adresas ir yra užspauda Kau- no antspauda. Siųsti laikraščiai atsišaukimą be parašo arba be įvedamojo laiško yra storžieviškas elgesys, kuriuo dėja dabar pasižymi Lietuvos įstaigos ir Lietuvos valdžios atstovai. Ateityje tokius atsišaukimus, kurie neprisiato prie paprasčiausių kiekvienos redakcijos reikalavimų, mes dėsim į kuriozų archyvą.

Amerikos darbininkės

Ar šio krašto ekonominė buklė kiek pasikeitė, jei vedusios moterys prasišalinę iš viešų ar privačių darbų ir tie darbai būtų pavesti tik vyrams?

Šis klausimas daug žingeidumo sukėlė visame krašte. Daug žmonių mano, kad, del dabartinės ekonominės padėties, būtų gerai, jei moterys, kai tik ištėka, prasišalintų iš darbų, tai toks jų pasielgimas neįvykdytų jokių permainingų amatuose, pramonėje ir viešuosiuose darbuose. Kiti sako, kad tas neprišalinti prie išrišimo bedarbės šioje šaly.

Daugumoje atsitikimų ištėkėjusios moterys yra priverstos dirbti užlaikymui savo šeimos.

Abidvi pusės siūlo visokių argumentų, bet pasilieka kiekvienam asmeniui nustatyti savo nuomonę.

Iki šiol ginčas apie ištėkėjusias darbininkes pasiliko tik kalbomis. Bet dabar reikals tampa rimtesniu su įvedimu įvairių sumanių valstybių legislatorose, kurie varžo teises vedusioms moterims dirbti.

Aštuoniolose valstijose siūloma, kad ištėkėjusioms moterims būtų draudžiama dirbti viešose raštinėse, jeigu jų vyrai dirba arba turi iš ko gyventi. Illinois valstijoje bilius parupino, kad ištėkėjusi mo-

terų yra netik pavojingi šeimynoms, bet yra ir grasinanti demokratiniui pagrindui, kuris duoda teisę kiekvienam asmeniui daryti tai, ką jie nori daryti, veikti tai, kad jam reikalinga ir palaikyti darbą sulig savo gabumo ir tinkamumo.

"Šimtai moterų dirba dvigubą darbą", sako Mary Anderson, Moterų Biuro vedėja. "Jų prisidėjimas prie viešo darbo nepaliuosuoja jas nuo namų darbų. Jos turi prisidėti prie šeimynos užlaikymo išeig. Dauguma jų mielu noru prasišalintų iš viešų darbų, jei tik šeimynos galva galėtų uždirbti užtekintą pinigų šeimynos užlaikymui. Jei leisime tokiame pasipriešinimui plėtotis šioje šaly, tai tas visas nepranašauja gero šeimyniniam gyvenimui".

Yra veik 11,000,000 darbininkių

Paskutinis 1930 metų cenzas parodo, kad 10,750,000 moterų dirba naudingą darbą. Apie 7,850,000 dirba pramonėje ir amatuose, o kitos — prie įvairių profesijų, daugumė viešųjų mokyklų mokytojos. Ištėkėjusios moterys sudaro apie 6% visų samdomų asmenų. Trys ketvirtos dalys moterų dirba krautuvėse ir fabrikuose, namie ar asmeniškoje tarnyboje.

Iš kiekvienos dešimties dirbančių moterų tik dvi dirba fabrikuose. Bet yra industrijų, kuriose moterys sudaro didesnę pusę visų darbininkių. Pav., gaminime megstų daiktų 64% visų darbininkių yra moterys; gaminime pirštinių — 84%, o nosinių — net 88%. Bet automobilių, metalų ir baldų išdirbystėje tik nuo 3 iki 7% yra moterys. Kaip praėity, taip ir dabar verpiamas, audimas, drabužių gaminimas, rinkimas ir konservavimas maisto yra moterų industrijos.

Audeklo gamyboje buvo samdoma veik pusė milijono moterų, kaip paskutinis cenzas parodo. Maisto industrija samdė 172,000. Daugiau, negu 6,000,000 moterų algas užsidirbo ne išdirbysčių industrijose; jos dirbo kaip raštininkės biuruose, amatuose, viešbučiuose, valgyklose, telefonotelegrafo tarnyboje, skalbyklose ir naminėje tarnyboje.

Aišku, kad planavimas prarai negali dirbti, jei jos vyrai neįgalūs, o dar ir neturintys pinigų. Referendumas Massac'usets valstijoje leidžia legislaturai priimti įstatymą, liečiant samdomą moterų viešuosiuose biuruose. Bet valstijos aukščiausias teismas palaikė, kad uždraudimas tokio darbo ištėkėjusioms moterims peržengia Mass. valstijos ir federalę konstituciją.

Tie prieštai, kurie ragina ištėkėjusių moterų neprileisti prie darbų, sako, kad tos moterys dirba tik užsidirbimui savo reikalams, o kada moteris ištėka, tai jos veiklumas sumažėja, ir pašalinus tokias moteris iš darbų — palengvėtų del bedarbių, kurie negauna darbų.

Šiuos visus argumentus karštai kontestuoja Suv. Valstijų Darbo Departamento Moterų Biuras ir Moterų Balsuotojų Lyga. Pasiremdamos ekonominė žinovų vestais tyrinėjimais, jos griežtai pareiškia, kad moterys dirba todėl, jog priverstinai turi dirbti, kad dauguma jų moterų pilnai ar dalinai užlaiko savo šeimynas; kad moterų darbštumas nėra kiek nėra silpnėsnis po ištėkėjimo. Galų gale jos primena lygias progas visiems piliečiams, ką garantuoja konstitucija. O visi sumanymai suvaldyti samdomą ištėkėjusių

tik turi, surinkę saviškiams, o organizaciniai veikiant — irgi reikia padaryti sandėlį New Yorke, į kurį iš visos Amerikos galima susijusti rubus, o sandėlio laikytojai toliau viską atliks patys. Nusintus, pavyzdžiui, porą lai- vų rubų tokiame mūsų Raudonojo Kryžiaus įgaliotiniui Vilniuje — rašytojui Ignui Šeiniui, — juk jis iš džiaugsmo pašoktų! Visą Vilnių aprūpintų!

SLA Centras turi, žinoma, savo plačių darbų. Labdarybės Komisija išsiskirsčius gyvena. Gal, tat, New Yorke kuopos (jos arčiau lai- vų) parūpintų sandėlių priežiūrą bei lėšų gavimą išsiuntimui laivais. Visos kuopos galėtų parūpinti rubų organizuotai (ir ne iš lietuvių — nes ir šelpiam netik lietuvių). O paskui, ir po trejeto mėnesių, kas trys mėnesiai, galima rubų vis parinkti, nes, žinome, gerbuviai niekur taip jau nuo vieno sušelpimo neatsiranda. Taigi, ši veikla galėtų likti ilgam laikui.

Kaip skambėtų, pavyzdžiui, tokia žinutė iš Lietuvos: "Amerikos Lietuvių Susivienijimo iš New Yorke išsiųstasis pirmas laivas rubų, Vilnijai ir kitiems Lietuvos reikalingiesiems padėti, jau gautas... Gauta žinių, kad šiomis dienomis išsiųstas antras toks laivas..."

Žydai taip moka daryti. Ar mes nepataikysime.

Arėjus Vitkauskas.

Brooklyn, N. Y.

Dariaus-Girėno paminklo fondui
(Antras paskelbimas)

Gauta iš išdininko, p. J. Spurgos, pranešimas, kad yra gavęs sekamas aukas: Lietuvių Kriaučių Amalgamų unijos 54-to skryiaus, Brooklyn, New York (per Miliauską), 1940 m. sausio 26 d. \$150.00.

Nuo SLA 245 kuopos, Newark, N. J. (per Frank Petrulį) sausio 17 d. \$5.00.

Nuo Frank Artulis, Bridge-water, Mass. sausio 24 dieną \$1.00.

Tai gražus pavyzdys ir gausios aukos. Tariame širdingą ačiū aukotojams ir laukiame daugiau paramos. Teiktės siųsti aukas, išrašant čekį ar Money Orkerius vardu Dariaus-Girėnos Monument Fund ir pasiųskite išdininkui, Mr. John Spurga, Port Jefferson Station, Long Island, New York.

Už priimtas draugijų ir pavienių stambesnes aukas išdininkas duos paliudymą, o už surinktas smulkias aukas duos paliudymą tik tų aukų siuntėjams.

Visos aukos bus skelbiamos spaudoje. Be to išdininkas yra po užstatu.

Adv. Stephen Bredes, Jr., Darius-Girėnos paminklo statymo fin. sekretorius.

Chicago, Ill.

Minėjo 22 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

Chicago lietuviai taip išsidalinę į partijas, kad nei amerikūnų akys negali parodyti tvirtumo, o savo jaunajai kartai neduoda gražių vieningumo pavyzdžių.

Imkime kadr Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės klausimą. Kaip į jį nežūrėsi, jis visiem lietuvių kraujo žmonėm turėtų vienodai reikėti. Lietuvos 22 metų nepriklausomybės atsižymėjimas reikėtų rengti bendrai.

Pas Chicago lietuvius to vieningumo nesiranda. Vasario 16 d. pripuolė Lie-

tuvos nepriklausomybės prisiminimo šventė. Chicago lietuviai tą dieną turėjo net tris rengimus. Prie to, dar yra rengiamas vienas pirmiau, kitų paskiau.

Teko buti Lietuvių Auditorijai, kur Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengė "naujieniečiai". Kadangi buvo kiti keli rengimai, tai buvo manyta, kad šiame rengime nebūs pasisekimo. Bet publikos prisirinko tiek, kad neužteko sėdynių — daugeliui prisėsti stovėti.

Buvo laukta choro pradėti programą su himnu. Bet chorui pavėlavus pributi, tai atliko solistas St. Rimkus. Programą vedė Zimantas, kuris pakvietė kalbėti Naujienų redaktorių, Dr. P. Grigai. Kalbėtojas nupiešė, kai, yra brangi tautai laisvė. Priminė suomių kraujo liejimą už laisvę ir tautos nepriklausomybę.

Po to dainavo Birutės choras.

Turėjo kalbėti Suomijos konsulas, bet jam negalėjus atvykti, jis atsiuntė laišką, linkėdamas Lietuvai su Suomija draugiškumo. Jo prisijus atstovas angliškai pakalbėjo.

Solo dainavo Jadvyga Gričaitė.

Buvo perstatytas pakalbėti rodos suomių laikraščio redaktorių Miller. Kalbėtojas aiškino, kad suomiai nenori nieko užkariauti ir iš nieko žemių atimti. Suomiai toje vietoje gyvena per 2,000 metų. Per 400 metų Suomija buvo švedų vergijoje, o 100 metų — rusų vergijoje. O paskutinius 23 metus gyvena nepriklausoma. Per tuos trumpe- tus metus daug kultūroje pakilo ir net pralenkė didžiulę Rusiją: pristatė mokyklų visoms mokslo šakoms, įsteigė geležinkelų tinklą, ištaisė vieškelius, atstatė miestus, kai kur naujus įsteigė. Del to pavyzdžio Rusija ir nori Suomiją užkariauti. Suomijos žmonės yra taikūs, bet užpulti ginasi. O jei rusai suomius užkariaus, jie negaus Suomijoje ramumo: ir tuomet suomiai kariaus iki paskutinio. Dabar Suomijoje tvarka yra social-demokratiška. Plačiai i prigijusios industrinės unijos ir vieška daug kooperatyvų visoje šaly. Kariavimui pas suomius yra daug rūstingumo.

Pabaigoje dainavo Pirmyn choras, vadovaujamas K. Steponavičiaus.

Ižanga buvo 10c. Vilniečiams aukų surinkta \$135 su centais.

Taigi, Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas Lietuvių Auditorijoj pavyko gerai.

J. J. Pronskus.

Paterson, N. J.

Pagelba vilniečiams

Atgautas Vilnios vargų nepamiršta ir mūsų kolonijos visuomenė. Mūsų kolonijos visos organizacijos bendrai rūpinosi Lietuvių Diena Pasaulinėje Parodoje ir sudariusios 11 busų į parodą nuvežė apie 400 lietuvių. Tam tikslui suorganizuotas komitetas buvo palikta ir ant toliau.

Dabar tas draugijų komitetas surengė balių paramai Vilnios vargančių lietuvių. Balias įvyko sausio 27 d. Iš to parengimo pelno padaryta \$254.63.

Tas pats komitetas surengė ir Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą vasario 11 d. Parengime kalbėjo vietinis kun. Kinta, gerb. Lietuvos konsulas J. Budrys, vietinės darbų federacijos unijos pirm. P. Knap, Dažytojų unijos pirm. P. Amurato ir P. Vigarito. Taipgi savo dainelėmis puikiai visus palinksmo šv.

Kazimiero parapijos choras.

Visi kalbėtojai sveikino Lietuvą, sulaukusią 22 metų nepriklausomybės sukakties. Linkėjo ir ateity taip gražiai gyvuoti, kaip Suv. Valstijų respublika gyvuoja.

Parengime rinkta aukos. Viso surinkta \$60. Vilniečiams per konsulatą viso pasiūsta \$308.00.

Reikia pažymėti, kad šiuose dviejose parengimuose jau dalyvavo ir lietuvių komunistai, nors Lietuvių Dieną rugsėjo 10 dieną, pereiniais metais, jie boikotavo.

Juozas Treinis.

Brooklyn, N. Y.

"Mūsų spaudos darbininkų vargai"

Tokia tema kun. A. Milukas duos paskaitą ketvirtadienį, kovo 14 d., 8 val. vakare, Jennigs Hall, 85 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y., Lietuvių Spaudos Kliubo susirinkime. Paskaita bus įdomi ypač tiems, kurie domisi Amerikos lietuvių spauda ir jos darbuotojais. Kviečiama visus atsilankyti. Įžangos nebus.

Kaip nuvažiuoti: Vaziuojant iš Brooklyn Grand St. ar Metropolitan Ave. gatvėkariais, reikia išlipti prie Bushwick Ave., ir svetainę rasite čia pat slaugių (nursių) namuose, šale Merchants Trust Co. Banko. Vaziuojant požeminiu traukiniu (subway) 14-th St. Crosstown, reikia išlipti Grand St. stoty. Išlipus iš po- žemio, svetainė skersai gatvės.

Koresp.

Thompsonville, Conn.

Parama vilniečiams

Ir mes nors sykį sušuksim valio Amerikos lietuviams, nes mūsų yra mažas miestelis ir čia mažai lietuvių gyvena. Šis miestelis yra pagarsėjęs kaip didžiausia Bigelow Sanford karpetų išdirbystė pasaulyje.

Nors lietuvių čia mažai gyvena, bet vistiek darbuojamės kaip galėdami. Turime dvi pašalines draugystes — šv. Jurgio draugiją, kuri yra gerai pasiturtinti turtu ir turi virš 125 narius, ir yra SLA 113 kuopą. Tat vieną gražią dieną sumanėme ir mes kaip nors prisidėti prie Lietuvos senos sostinės Vilniaus lietuvių pagelbėjimo. Su pagelba šv. Jurgio draugystės ir SLA 113 kuopos buvo suauktas visos apielinkės lietuvių susirinkimas. Buvo įnešta visokių įnešimų. Bet vienbalsiai buvo nutarta surengti vakarienę. Vedėjas buvo išrinktas K. J. Miglinas, ir jo pasidarbavimu vakarienė įvyko sausio mėn. 27 d. Atsilankė labai gražus burys lietuvių. Visi buvo patenkinti, ir be to liko labai gražus pelno del Vilniaus lietuvių pagelbėjimo. Nuo vakarienės liko \$208 ir dar šv. Jurgio draugystė paskyrė \$25.00, ir išviso pasidarė

\$233.00, kurie buvo pasiūsta į Lietuvą per Lietuvos konsulatą Budrij.

K. J. Miglinas širdingai taria ačiū darbininkams, kurie dirbo salę ir visiems kitiems, kurie prie šio parengimo prisidėjo.

K. J. Miglinas, vedėjas, A. Keblikas, sekr.

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos generalio konsulato aukų pakvitavimas Nr. 26

VILNIAUS REIKALAMS

Naujosios Anglijos Moterų Sąryšis, Brockton, Mass. (per J. Stigienę) \$25.00
J. Zebrauskas, Cleveland, Ohio (per "Laisvės" dienraštį) 5.00
SLA 225 kuopa, Bronx, N. Y. (per K. Kovaliauską) 5.00
Anupras Katinas, Montreal, Canada 3.00
Sv. Jurgio Draugystė, Hoosick Falls, N. Y. (per A. Žilinską L. Laisvės Paskolos Bonu) 100.00
Vienybės Pašalpinė Draugija, Montello, Mass. (per K. Venslauską ir J. Vaitekūną) 10.00
J. Shaull, Studa, Pa. (per "Vienybę") 3.50
J. Senkonis, Philadelphia, Pa. (per "Vienybę") 1.00
M. Schultz, Woodhaven, N. Y. (per "Vienybę") 1.00

Bendras Komitetas Vilniaus Kraštui šelpti, Waterbury, Conn. 262.90
(Tam komitetui aukojo: po \$25.00 — Lietuvių Politikas Neprigulmingas Kliubas, Lietuvių Politinių Politikas Kliubas, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 11 kuopa; po \$10.00 — Valžbas Butas, Lietuvių Šviesos Draugija; po \$5.00 — Liet. D. Susivienijimo 49 kuopa, Liet. D. Litaros D-jos 28 kp.; parengime ir per biiznius surinkta \$138.15, iš parengimo už įrangą atliko \$19.75. Aukais prisuntė valdyba: pirm. — Tamas Matas, sekr. A. Orentas ir išdin. J. Tareila)

N. N., F. B., Virginia 5.00
Vilniaus šelpimo Fondo skyrus, Ansonia, Conn. (per J. Radzevičių) 53.60
Gintaro choras ir SLA 168 kuopa, Stamford, Conn. (per A. Bartnikienę) 14.40
Thompsonville, Conn. lietuviai per parengimą Vilnijai (per K. J. Migliną ir S. Grigaliūną) 208.00
Sv. Jurgio Draugystė, Thompsonville, Conn. (per K. J. Migliną ir S. Grigaliūną) 25.00
K. Zvicevičienė, Brooklyn, N. Y. 1.00
Marie Josephs-Juozapaitytė, Brooklyn, N. Y. 20.00
SLA 299 kuopa, Rumford, Maine, surinko iš įvairių asmenų, prisuntė J. Kawiarczia 30.00
Sv. Petro D-ja, Bloomfield, N. J., vilniečiams lietuviams šelpti parengimo pelnas (įteikė pirm. J. Stacevičius ir sekr. A. Kindaras) 115.00

Iš viso \$888.72
Anksčiau skelbta \$6,056.06

Iš viso gauta aukų
Vilniaus reikalams --- \$6,944.78
Generalis konsulas visiems aukotojams, rinkėjams bei šiaip prisidėjusiems nuosirdžiai dėkoja.

Pykhtis, pavydas, neapykantą ir tingins negali turėti vietos Susivienijimo brolių ir seserų širdyse.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiūsiame veltui

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos karaliai

Istorikas Jonas Matusas, pasiremdamas senais dokumentais, įrodo, kad ne tik Gediminaičiai, bet ir Vytenis, Kęstutis su Algirdu ir Vytautas buvo vadinami Lietuvos karaliais. Vytenis pagal Dusburgą 1294 m. vadinamas "karalium sunum", o kryžiuočių kronikos visuomet tituluojamas "Lietuvių karalium" (rex Lethowinorum). Taip rašoma ne tik Dusburgo, bet ir Jarosno Sambijos kanauninko, Wigando Marburgiečio ir kitų kronikose. Gedimino susirašinėjimuose, sutartyse su Rygos arkivyskupu, Ezelio ir Tartu vyskupais, Livonijos kryžiuočiais, Danijos viršininku, Ryga ir su dominikonų ir pranciškonų ordinų atstovais (1323 m.) vartojamas skatinys "Gediminai, Lietuvių karalius, siunčia ramybę Viešpaty ir sveikinimą" (Gediminus, Lethowinorum rex pacem in Domino et salutem) ir naudojamas antspaudas, kuriame atvaizduotas Gediminaičių sėdintis su vainiku — karuna dešinėje ir skipetru — kairėje, o po vaizdu parašas "Antspaudas Gedimino, Dievo malone Lietuvių ir Rusų karalius". Turimas be to popiežiaus Jono XXII laiškas Gediminui iš 1323 m. birželio 1 d., adresuotas sekamai: "Jonas vyskupas etc., kilniam ir didingam vyrui Gediminui, Lietuvių ir daugumo Rusų garbingam karaliui" (excellenti et magnifico viro Gedeminne, Letwinorum et multorum Ruthenorum regi illustri). Popiežius ir kitais atvejais, pavyzd. tvirtindamas Gedimino sutartį su Livonijos valdovais, vartojo tą patį terminą, karalium Gediminą vadino ir popiežiaus pasiuntiniai, taip pat Lietuvos kaimynai — Livonijos ir Prūsijos vyskupai su tų valstybių viršininkais. Popiežius tais laikais ir buvo vienintelis, turįs teisę suteikti arba atimti karaliaus titulą. Taigi karaliaus vardas ar rangas nebuvo susietas su vainikavimo apeigomis, o užteko kad jį praktikoje pripažino aukščiausias bažnyčios autoritetas. — Vokiečių metraščiai ir Algirdą su Kęstučiu vadina karaliais. Jogaila, dar prieš tapdamas Lenkijos karalium, turėjo antspaudą su įrašu "Jogaila, Dievo malone, karalius Lietuvoje" (rex in Lettow). Esą užtikta šaltiniuose, kad ir Vytautas taip budavo tituluojamas. Taigi, kaip matyti, karaliaus Mindaugo titulas buvo perėjęs ir jo įpėdiniams. Tik po Krėvės unijos, Lenkijos politikai ėmė griežtai skirti karaliaus ir didžiojo kunigaikščio terminus ir nustatė bei įvedė praktiką, jog karalius esąs aukštesnis už did. kunigaikštį. Vytautui karaliaus titulus atitinkavo Vakarų Europos karaliaus terminai, nes slavai karaliaus vardo ir nevartodavo. E.

Nauji jurininkai

Susisiekimo ministerija Lietuvos prekybiniam laivynui ruošia 30 naujų jurininkų, kuriems duodamas stipendijos. Daugumas busimųjų jurininkų mokosi Latvijos jurininkų mokykloje, į kurią priimami turi nemažiau kaip 6 klases gimnazijos mokslo cenzą. Mokslas toje mokykloje trunka 4 metus. E.

Vel veikia Lietuvių Mokslo Draugija

Sausio 8 d. formaliai legalizuota ir pradeda veikti Lietuvių Mokslo Draugija, kurią lenkai buvo galutinai uždare ir jos turtą paglemžę, o peireitais metais leidę įsisteigti Lietuvių Mokslo Mylėtojų Draugijai, kuri turėjo pavaduoti LMD. Atgaivintoji LMD yra legali ir teisėtoji tąsa Bolicansko laikais uždarytosios LMD ir nuo šiol galės savo naudingą tautai mokslinį ir kultūrinį darbą varyti laisvoje Lietuvoje. Draugijos pradžiai siekia 1907 m., kai į pirmą kartą buvo įsteigta lietuvių tautos patriarcho Dr. Basanavičiaus. Draugija veiki nutatė visoje Lietuvoje, gū bustinę pasirinko Vilniuje, kaip ir ligi šiol buvo. LMD steigėjais yra: kun. Dr. Viskontas, med. Dr. S. Čepulis, mgr. Alb. Skrebutienė, adv. A. Juknevičius, mgr. J. Maiceika, mok. Bronius Untulis, kun. P. Bieliauskas, kun. A. Jakavonis, prov. Vl. Narbutas, kun. Al. Mikaila ir M. Burokienė. E.

Lenkai vogė lietuvių dvarus

Tikrinant Vilniaus krašte esančius dvarus, paaiškėjo, kad kairkurie jų yra įsigyti neteisingu būdu. Pavyzdžiui, prieš didįjį karą vieno dvarelio savininkas buvo lietuvis. Lietuvių lenkų karo metu 1919—1920 m. jis įstojo tarnauti Lietuvos kariuomenėn, o kai Želgovskis užgrobė Vilnių ir kraštą, tai lietuvių dvarelių savo dekretu konfiskavo ir atidavė buvusiam Lenkijos min. pirm. Prystorui, po kelis ha išdalino jo vaikams, o to dvarelio 60 ha miško pasidėmė lenkų valdžia. Tad, kaip neteisigai įgytas, dvarelis iš Prystoro atimamas ir perveidamas į žemės reformos žemės fondą. E.

Sunkiausias laikas bus pavasary

Draugijos Vilniaus Kraštui Remti vyr. komiteto pasėdy gręžęs iš Vilniaus tos drjos pirmininkas Dr. Navakas pareiškė, kad Vilniuje ir krašte pats sunkiausias laikas varguomeni užės pavasarį, apie kovo ir balandžio mėn. Tuomet ir daugeliui smulkiųjų ukininkų baigsis maistas ir pašarai, o sėklos tikrai retas beturės. Daugeliui truks gyvulių, vaikams drabužių, našlaičiam globos. Teks skubiai organizuoti papildomą pagelbos akciją. Bent pirmuosius metus turės visi lietuviai kaip Lietuvoje, taip išieivijoje dar sykį šokti į pagelbą broliams vilniečiams su duosnia auka. E.

Skautai sušelpė daug neturtingųjų

Vykdydami savo tradiciją, Lietuvos skautai ir skautės per Kalėdų atostogas sušelpė arti 6 tūkstančius neturtingų asmenų, jų tarpe nemaža Vilniaus krašto lietuvių. Didėsnes neturtingas šeimas skautai aplaukė jų gyvenamose vietose, o rtiems buvo suruošę kalėdinius šventvakarius.

Kai kurių mokyklų tėvų komitetai ir mokytojai organizuoja prenumeratus rinkimą vaikų laikraščiams Vilniaus srities pradžios mokyklų mokinių užmezgė glaudų bendradarbiavimą su Vilniaus srities pradžios mokyklų mokiniams, susirašinėdami laiškais ir siųsdami dovanėlių savo broliukams ir sesutėms vilniečiams. E.

Statys medžio apdirbimo fabriką

Eilė žymesnių lietuviškų bendrovių sutarė pastatyti naują modernią medžio apdirbimo fabriką, kuriame bus gaminama dėžės, statinės, medinės vilnos ir kt. mediniai daiktai. Fabrikas norima neužilgo pradėti statyti. Mašinos busią nupirktą Vokietijoje.

Kita lietuvių pramonininkų grupė yra įteikusi prašymą leisti statyti ir antrą cemento fabriką, Akmenės apielinkėse, nes yra iširta, kad ten esama geros ir dideliame kieky cementui gaminti akmens medžiagos. Vienas fabrikas, jau sutartas šiemet statyti prie Skirsnemunės. E.

Literatūros žinios

Šiemet kaip ir kitais metais literatūros premijas už geriausius parašytus veikalus skirs: Švietimo Ministerija, Liet. Raudonasis Kryžius, Spaudos Fondas, Spindulys ir Katalikų Veikimo Centras. Spaudos Fondas jau numatė kandidatus savo teikiama literatūros premijai gauti: Vinc. Krėvės "Raganius", Antano Venclovos "Naktis", J. Marcinkevičiaus "Nemunas patvino", Stp. Pikšrio "Žemė vaitoja", Petro Babicko "Elada", Kazio Borutos "Kelonės į šiaurę", Stepo Zobarsko "Pabėgėlis", K. Vinvos "Prarajos pakrantėmis", A. Kučinsko "Vagneris" ir Jurginio "Nauzenas".

Jonas Petrus, su dideliu pasisekimu tebeinančios Valst. teatre pjesės "Prieš srovę" autorius, parašė naują 4 veiksmų muzikalinę pjesę "Lelių šokis". Kazys Binkis, kuio drama "Atžalynas" jau vaidinamas 6 kraštų teatruose, šiuo metu rašo naują dramą. Baigiamas spausdinti Juozo Keluočio romanas "Svajonės ir siaubas", kelias skaitytojuose gyvų susidomėjimą.

Atgavus Vilnių, visoje Lietuvoje jaučiamas didelis susidomėjimas vilniečiais rašytojais, kurie kviečiami į visos Lietuvos miestus ir miestelius savo kurinį skaityti. E.

Cukraus pramonė

Abudu Lietuvos cukraus fabrikai (Mariampolėje ir Paventy) jau baigė šių metų cukraus gamybos darbą. Šiemet pagaminta 24 tūkstančiai tonų cukraus (pernai, 1938 m. buvo pagaminta 20 tūkstančių ir 777 tonų). Iš tų 24 tūkstančių tonų iki Naujų Metų jau buvo parduota 8 tūkstančiai ir 400 tonų, taigi šiemetams beliko 15,600 tonų. Todel cukraus b-vė jau dabar užpildo Sovietų Sąjungoje 800 tonų ir tariasi del 8,000 tonų importo. Šiemet bus patatytas trečiasis cukraus fabrikas Panevėžy ir ateinančio rudens cukrinių runkelių derlių apdirbs jau visi 3 fabrikai. Su ukininkais bendrovė pernai buvo sukontraktavusi pristatyti į cukraus fabrikus 179 tūkstančius tonų cukrinių runkelių, tačiau derlius tebuvo vidutiniškas ir ukininkai pristatė 19 tūkst. tonų mažiau. Šiemet bus sukontraktuota užauginti tiek runkelių, kad atliktų visiems trims fabrikams, o jei bus cukraus perteklius, tai jį bus galima lengvai eksportuoti. E.

665,600 ha daugiau

Galutinai apskaičiuota, kad atgavus Vilniaus sritį Lietuvos teritorija padidėjo 665,600 hektarais, kurių tarpe yra apie 180,000 ha miško ir apie 80,000 vandens, o visa kita dirbama žemė. Miškų plote apie 60,000 ha yra nusavinta iš didžiųjų dvarų. E.

Lietuvos-Vokietijos muitų sutartis

Sausio 9 d. Berlyne buvo pasirašyta Lietuvos ir Vokietijos muitų srities teisinės pagalbos sutartis, kuria numatoma savitarpinė teisinė pagalba muitų reikaluose ir Lietuvos muitinės veikimo ribos Klaipėdos uosto laisvojoje zonoje. Šią sutartį pasirašius, Lietuvos muitinės steigimui laisvojoje zonoje kliūčių nebėra ir tikimasi, kad Lietuvos muitinė toje zonoje galės pradėti veikti jau nuo šio sausio 15 dienos. E.

Vilniaus gydytojai

Sveikatos inspekcijoje įsiregistravo 440 medicinos gydytojų, iš kurių 21 lietuvis, 250 lenkų, 18 rusų, 10 gudų, 135 žydai ir 6 kitų tautybių. Dantų gydytojų yra 3 lietuviai, 38 lenkai, 3 rusai, 67 žydai, 2 karaimai. Medicinos pagelbinio personalo įsiregistravo 667. E.

Įdomus gamtos reginys

Sausio 24 d. apie pusiau pirmą val. dieną Plateliuose buvo pastebėtas įdomus gamtos reiškinys. Pradėjo snigti gana didelėmis snieguolėmis ir telefonų laiduose žaibuoti. Mėginusieji kalbėti telefonu, turėjo mesti, s telefone atsirado kibirkščiai. Kibirkščiai buvo matyti ir telefonų perkunsargiuose. Danguje nebuvo matyti jokio žaibo. Po kiek laiko žaibavimas telefonuose pranyko ir buvo galima vėl kalbėtis. E.

Dideli šalčiai

Po Naujų Metų ir Lietuvą pailėtė didelė ir, matyti, pastovii šalčių banga. Trijų Karalių išvakarėse ypatingai padidėjo speigai palaipsniui tebekyla ir sausio 8 ir 9 d. pasiekė 33 laipsnių didesnį teritorijos daly, o Vilniaus krašte net iki 35 laipsnių Celsijaus žemiau nullo. Del didelių pusnių susisiekimas ypatingai autobusais yra žymiai apsunkintas. Del speigu sustojo mokslas mokyklose. Meteorologijos pranešimai skelbia, kad tokie šalčiai truksią ilgesnį laiką.

Nuo didžiųjų šalčių kenčia netik žmonės, bet ir paukščiai ir miškų žvėrys. Kadangi anglių kurui vis dar truksta, tai miestuose suvartojama labai daug malkų ir durpių, kurių kartais nebespėjama net pristatyti turimomis transporto priemonėmis, tad Pakauinės ukininkai miestui kurą gabena arkliais, o daugelis kauniškių patys tiesiog perkasi ir gabenasi iš tolimesnių užmiesčio apielinkų. Medžioklės draugija miškuose įrengė žvėrim maitinti punktus, o Gyvulių globos draugija per radio ragina gyventojus pailsinti šalančius ir išbadėjusius paukštelius. Sodų savininkai susirupinę, ar išlaikys šią žiemą vaisiniais medeliai, kadangi 1928 metais labai daug sodų išgaišo, nepakėlė didelių šalčių. Kadangi prieš speigams užeinant giliai pasnigo, o prieš tai buvo žemė išalus, tai žiemkenčiams ir, tikima, sodams šalčiai neturėtų pakenkti. E.

Naktį į sausio 17 d. Lietuvoje, ypatingai jos šiaurinėje ir rytinėje daly siautė smarkus speigas ir didelės pūgos. Vietomis buvo nutraukti telefonų laidai ir suardyta telefonų susisiekimas. Del šalčių jau antru atvejų nutrauktas mokyklose mokslas. Jei šalčiai užtruks ilgiau, teks pratęsti mokslo metus, kad mokiniai galėtų išeiti nustatyta mokslo programą. Ledo storis Nemune jau siekia 55 centimetrus, o šiaurinėje Lietuvoje net 70 cm. E.

Mokosi skraidymo

Lietuvos Aero Kluubo aviacijos teorijos kursas lanko gana didelį burys Kauno mokyklinės jaunuomenės, studentų ir tarnautojų. Pavasarį iš tų kursistų bus sudaryta mokinių lakunų grupė, kuri ir praktiškai mokysis paskraidyti. Keli jauni lietuviai konstruktoriai kurs laikas atsidėję statosi lėktuvus. Kaune privačiai statomi du lėktuvalai, Ukmergėje vienas. Ligi pavasario žada ir vieni ir kitas baigti ir pradėti išbandymą. Aero Kluubas gauna daug prašymų iš krašto jaunuolių, priimti juos mokyti Vilniaus Aukštaragio sklandymo mokykloje. Jaučiama, kad jaunuolių susidomėjimas mokykla ir sklandymo sportu yra labai didelis. E.

300,000 knygų

Vytauto Did. Universiteto bibliotekai ir skaityklai šiomis dienomis suėjo 15 metų. Bibliotekoje jau yra apie 300 tūkstančių knygų. Ji tarnauja ne vien universitetui, bet ir visai Lietuvai, ji kasmet vidutiniškai aptarnauja apie 100 tūkstančių žmonių. E.

Pramonės įmonės Vilniuje

Vilniaus apygardos pramonės inspekcijoje iki Naujų Metų įsiregistravo apie 300 įvairių įmonių. Valkininkų apskrity steigiamos dvi ligoninės: viena bus Valkininkuose, antra Eišiškėje. Be to visoje Valkininkų apskrity steigiami sveikatos punktai kiekviename valsčiuje, kuriuose dirbs po gydytoją ir akušerę. E.

Kuopų Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 2 dieną, 3 valandą vakare, SLA Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Vsi nariai ir narės kviečiami dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti. A. Pupeliutė, sekr.

LAWRENCE, MASS. — SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks kovo 3 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių Kluubo svetainėje, 41 Berkeley Street. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti susirinkimui ir užsimokėti savo duokles. Taigpi yra ir kitų reikalų aptarimui. Wanda McGowan, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 2 d., 3 valandą po pietų, priprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taigpi užsimokėkite užvilktas mokesčius, kad neliktumet suspenduoti. L. Petkevičius, sekr.

ANSONIA, CONN. — SLA 66 kuopos susirinkimas įvyks kovo 2 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių bažnytinėje svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažystamus prirašyti prie SLA 66 kuopos. J. Radzevičius, sekr.

"DIRVA"

25 m. Jubiliejinis Vajus Tautinis savaitinis laikraštis, eina 25-ti metai Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARPIS

Prenumerata metams:
Amerikoje ----- \$2.00
Pusei metų ----- \$1.00
EKSTRA: Kurie išsirašys 1940 m. laike Jubiliejinio Vajaus gaus Dirvą už \$2 metinę mokesť per 15 mėnesių.
Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykal.

Adresuokite:

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

SHEENANDOAH, PA. — SLA 303 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 3 dieną, 1 valandą po pietų, Sweeto svetainėje, ant E. Centre St. Meldžiū visus narius ir nares atsilankyti ir atsivesti savo draugus prisirašyti prie SLA 303 kuopos. Juzefa Paulavičienė, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 3 d., 1 valandą po pietų, Lietuvių Progresyvio Kluubo svetainėje, 325 E. Market St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mokesčius. Taigpi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui del SLA gerovės. J. Stanislovaitis, sekr.

MAHANAY CITY, PA. — SLA 211 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 3 d., priprastu laiku, K. of C. svetainėje, W. Mahanay Ave. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti, nes bus renkiami delegatai į SLA pirmo apskričio suvažiavimą, kuris įvyks kovo 31 dieną Taigpi užsimokėkite savo mėnesines duokles. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 211 kuopos. A. Ramanauskas, sekr.

ESPLEN-PITTSBURGH, PA. — SLA 353 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 10 d., 4 valandą po pietų, LPDA svetainėje, 424 Locust Street, McKees Rocks, Pa. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite kandidatų prirašyti prie SLA 353 kuopos. Olga Sandaitė, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 10 d., 1 val. po pietų, pas draugus Kavaliauskus. Prašomi visi draugai ir draugės atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus, drauges ir pažystamus prirašyti prie SLA 247 kuopos, nes dabar eina Antras Pažangos Vajus ir nariai priimami be jokio įstoimo, tai kožnam nepriguliničiam dalyvauti.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI MUSŲ GYDYTOJAI

Adv. F. J. Bagočius,
"Kleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisai: 127 No. Dearborn St.
Vakaraais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,
50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Trianle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

Dr. G. J. Tarulis,

Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10-5 ir 7-9.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public
JOSEPH LeVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bizniai,
Gyvenimo Namai ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1963 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VIENYBĖ

Svarbūs įvykiai Dabar Kasdien Atstintka

VIENYBĖ skaitydami kasdien sužinosite svarbiausius įvykius karo, Lietuvoje ir visame pasauly.
VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, keliai aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslią ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.
VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba, Moterų Pasauli, Philadelphia's žinių ir Kanados puslapius.
VIENYBĖS dienraštis metams stintinėjamas už \$7.00. Metinę prenumeratą išsyk sumokėję dienraščio ėmėjai gauna dovanoms knygų.
VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.
VIENYBĖ turi tritringą knygyną. Reikalaukite katalogų.
VIENYBĖ užalko didelę spaustuve. Spausdina laiškus, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduoda laivakortes visų linijų geriausiais laivais. Įrupina dokumentus ir išrenčia keleivius į visas pasaulio dalis. Pagelbėti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Ljudija įvairius dokumentus, įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus visomis kalbomis. Persiunčia pinigus ir siuntinius į Lietuvą.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.